

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2014. december

Fodor István fotója

Karácsony (Kiss Tamás összeállítása)

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése
(Fischer Emil)

Az Angol-Német Hallgatói Önkormányzat
adományairól (Földényi Gabriella)

Doktori oklevélatadó ünnepség

Kiemelkedő publikációs díj
(Péczezy László)

Lénárd László professzor születésnap
köszöntése (Péczezy László)

A Balneológiai Egyesület Nagygyűlése
(Hanzel Adrienn)

Diabetes-világnap
(Khidhir Nóra)

90 éve született dr. Flerkó Béla
(Horváth Judit, Hollósy Tibor)

Idegtudományi Centrum PhD- és TDK-
konferencia (Varga Csaba)

Erfurti és pécsi gyermeksebészeti
osztályok kooperációja (Vajda Péter)

International Conference on Disaster and
Military Medicine (Molnár F Tamás)

III. Pannon Kardiológiai Napok
(Szabados Sándor, Cziráki Attila)

Legjobb diákjaink
(Bátor Judit)

Mikroszkópiai képanalízis (Bugyi Beáta)

Az ISPOR 17. kongresszusa
(Boncz Imre, Endrei Dóra)

Gáz van (Molnár Béla)

Röviden: endoszkópos vándorgyűlés;
Kyotói konferencia; Pilaszanovich emlékülés

Harmónia – kattintásnyira
(Schweier Rita riportja Fodor Istvánnal)

Orvosi Heti Szemle (Gracza Tünde)

Intézeti, klinikai hírek, információk

Tudományos közlemények

Sajtószemle

Dr. med. Reinhard Bollmann

A címlapon Fodor István és
Barthó Loránd fotója.

Középen: Székelyföld madártávlatból.
Válogatás Fodor István kiállításának anyagából.

A hátsó borítón: 90 éve született dr. Flerkó Béla.

Tisztelt Olvasók!

„Panaszkodtam, hogy nincs cipőm, amíg nem találkoztam olyanal, akinek nincs lába.” – mondja egy bölcsesség. Erre gondolva talán könnyebb elviselni a hétköznapi nehézségeit, és jobban megbecsüljük ünnepeinket is. Jézus születését ezúttal három pécsi költő versével szeretném köszönteni. Kívánok Mindnyájuknak békés, boldog karácsonyt, szerencsés új évet!

Kiss Tamás
könyvtáros

Csorba Győző: Béke

„Békesség a jóakarató embereknek!”

– hangzik kétezer éve.

„Háborúság a rosszakarató
embereknek!”

– hangzik mondatlanul.

Sok a jóakarató ember,
kevés a rosszakarató,
s a háborúság
mégis a jóakarató
embert pusztítja, őrl
kétezer éve,
s még több ideje már.

„Békesség a jóakarató embereknek!”

De a békesség
nem szállongó galamb,
melyet ha hívsz, kezre száll.
A békesség fénylő jutalom:
összehirapott foggal,
ököllel,
feszülő inakkal,
szájpadláshoz ragadó nyelvvel,
alázattal
kell küzdeni érte,
mint Jákob küzdött volt az Úrral.

Békességet akarsz?
Küzdj hát magad is érte!
Hogy a háborúság
forduljon a gazdái ellen,
forduljon táplálói ellen,
falja föl őket,
eméssze el őket, s veszett ebként fusson ki a világból,
fusson ki az ürbe örökre!

S végre ne puszkacsó elé
szoptassa gyermekét az asszony,
ne tömegsírok árkai felé
vezesse gyermekét a férfi.

**ORVOSKARI
HÍRMONDÓ**

Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Bogár Lajos

Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor, Ludány Andrea. Szerkesztőségi munkatárs: Kiss Tamás.

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke.

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 72/536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

■ HU ISSN 1586-1295. Nyomtatva a PTE ÁOK Nyomdája

Bertók László: Profán vallomás

Mégiscsak otthon oszlopaidban,
ajtó nélküli templomodban,
fölemelt fejjel, mint a gyermek,
mint az istennel játszó szentek,
akik festve az oltárképet
gyakorta a tükörbe néztek,
s elmentek bár, de ott maradtak,
s ha visszatérnek, mosolyognak,
az Úr csak nézi, nézi őket,
mily nagyszerűen sikerültek.

Bertók László: Talpig Fehérben

Imádkoznak a szerencsétlenek
igéznek kis Jézust kicsi pénzt
igéznek utolsó ép fogat
maradék tyúkot csöpp vetést
kéve zsuppot rozoga ágyba
jólelkű hivatalnokot a tanácsba
és azon túl is békességet
nekem szerencsét egészséget
mintha nem életre-halálra
menne a játék boldogságra
menne a marék bölcsességre
hogy amíg mondják nincsen vége
hogy addig nem fáj béke van
kamra és lélek tele van
addig mint testté vált ige
leülök ágyuk szélire
s nézzük egymást talpig fehérben
hóemberkék a napsütésben.

Pákolitz István: Betlehemi Ecloga

Szállásra sehol se letek, maradt hát végül a pajta; de nem
tettek szemrehányást, ha már az Úr így akarta.

Büdös van, hát nem is fáznak s a jászol szalmával bélelt;
kotyog még a kulacs alja, könnyebben múlik az éjjel.

Mustrálják az újszülöttet, kívánnak sokféle jókat: “Na, erre
igazán ráfér és hát jó az Isten, jót ad.”

Jósolnak hírt, nőt, hatalmat, - ahogy már ilyenkor járja; hisz
sose került még pénzbe a szegényemberek álma.

„Nem is én vagyok az apja”

– kezd bele József néhányszor. „Nem baj, csak egészség
legyen,

– mondja egy öregebb pásztor -
az ilyen ágrólszakadtnak
csak jobb lehet, rosszabb már nem.

Forgassa meg a világot,
ha lesz rá ereje. Ámen.”

November

Novemberben mindig elmegyek Hozzád.

Látogatásom nem konvenció, a gyász tartalma nem csupaszul formasággá. November-
től novemberig tart. A bensőnkbe vésett, bezárt emlékezés ekkor fájdalommá árad,
majd fegyelemmel és hallgatagon viseljük tovább.

„A halottak az élők emlékezetében élnek tovább.” – Marcus Aurelius Cicero.

Földényi Gabriella

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

2014. október 27.

1. Habilitációs ügyek

1/a Habilitációs pályázatok nyilvános részének indítása

A felkért bíráló bizottság véleményét is figyelembe véve a Tanács engedélyezi alább nevezetteknek a nyilvános eljárás megindítását:

Dr. Bugyi Beáta, egyetemi adjunktus, Biofizikai Intézet Intézet ; *dr. Lukács András*, egyetemi adjunktus, Biofizikai Intézet; *dr. Papp Előd*, c. egyetemi docens, Kaposvár; *dr. Pap Marianna*, egyetemi docens, Biológiai Intézet; *dr. Pár Gabriella*, egyetemi adjunktus, I. sz. Belgyógyászati Klinika; *dr. Sarlós Gézáné*, *dr. Varjú Cecília Alice*, egyetemi adjunktus, Reumatológiai és Immunológiai Klinika; *dr. Sonnevend Ágnes Mária*, docens, Egyesült Arab Emírátság

2. Doktori ügyek

2/a Állami ösztöndíjas PhD-hallgatók ügyei

Dr. Tóth András, III. éves PhD-hallgató (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) lemond állami ösztöndíjáról 2014. október 1-től, tekintettel arra, hogy állást kapott. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Sélley Eszter, III. éves PhD-hallgató (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum) tényleges témavezetője dr. Molnár Gergő Attila egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Kun Szilárd, III. éves PhD-hallgató (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum) tényleges témavezetői dr. Wittmann István egyetemi tanár és dr. Molnár Gergő Attila egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Botz Bálint, III. éves PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) benyújtotta értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

2/b Önköltséges (levelező) PhD-hallgatók ügyei

Dr. Rendeki Szilárd, levelező PhD-hallgató (AITI) 2015. január 1-től folytatja PhD-tanulmányait. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Költő Gyöngyvér, levelező hallgató (Kaposvár – Reumatológiai és Immunológiai Klinika) szigorlata 2014. október 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Jancsik Veronika Ágnes, levelező hallgató (Fogászati Klinika) benyújtotta értekezését. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

2/c Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Szijártó István András, egyéni felkészülő (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum) tényleges témavezetői dr. Wittmann István egyetemi tanár és dr. Molnár Gergő Attila egyetemi adjunktus. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Nemes Orsolya, egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) benyújtotta értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Göcze Katalin Réka, egyéni felkészülő (Orvosi Népegészség-tani Intézet) benyújtotta értekezéstervezetét. Az előbírálók,

a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Gombos Katalin, egyéni felkészülő (Orvosi Népegészség-tani Intézet) benyújtotta értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Maász Gábor, egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) szigorlata 2014. szeptember 29-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Kovács Anita, egyéni felkészülő (Élettani Intézet) szigorlata 2014. október 2-án 93.3%-os eredménnyel megtörtént.

Perlaki Gábor, egyéni felkészülő (Neurológiai Klinika) szigorlata 2014. október 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

Bóna Ágnes, egyéni felkészülő (Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet) szigorlata 2014. október 17-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Vámos Zoltán, egyéni felkészülő (Kórélet-tani Intézet) szigorlata 2014. október 20-án 100%-os eredménnyel megtörtént. Az előbírálói munka alapos átdolgozása szükséges. Az opponensek, a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Deres László, egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) szigorlata 2014. október 20-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

Kovács Judit Klára, egyéni felkészülő (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) szigorlatai 2014. október 22-én 100%-os eredménnyel megtörténtek. Az opponensek, a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Herczku Csaba, egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) elkészítette értekezését. Az opponensek, a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Csanáky Katalin, egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet) értekezésének védeése 2014. szeptember 23-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Lohner Szimonetta, egyéni felkészülő (Gyermekklinika) értekezésének védeése 2014. szeptember 23-án 96%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Bánki Eszter, egyéni felkészülő (Anatómiai Intézet) értekezésének védeése 2014. október 7-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Lábadi Árpád, egyéni felkészülő (Laboratóriumi Medicina Intézet – Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) értekezésének védeése 2014. október 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

3. Egyebek

■ **Dr. Lénárd László**, egyetemi tanár az általa vezetett programban témavezetőként szeretné szerepeltetni dr. László Kristóf egyetemi adjunktust. A téma címe: Neuropeptidok hatásának vizsgálata tanulási-, memória- és megerősítési folyamatokban a limbikus rendszer neuronhálózatának működésében. A kérést a DHT támogatja.

■ **Dr. Pintér Erika**, egyetemi tanár ismételt felhívta a figyelmet a TÁMOP 4.1.1.C pályázatra. A pályázati kiírást minden ér-

dekelt e-mailben megkapta és a kari honlapon is olvasható. A pályázatban résztvevők kreditpont beszámítását kérhetik, melynek mértékét egyéni mérlegelés alapján a DHT határozza meg.

■ **Dr. Fischer Emil** elnök beszámolt az EDB üléséről és a dr. Nyitrai Miklós tudományos dékánhelyettes által ismertetett idegen nyelvű képzéssel kapcsolatos szerződésestervezetéről.

■ **Dr. Fischer Emil** elnök beszámolt az Elméleti Orvostudományok Doktori Iskola vezetőváltásával kapcsolatos MAB-észrevételéről.

Dr. Fischer Emil
egyetemi tanár
a PTE ÁOK Doktori és
Habilitációs Tanácsának elnöke

Adományok az Angol-Német Hallgatói Önkormányzattól

A minap olvastam, hogy egy pekingi tanárképző egyetemen – kísérleti jelleggel, külföldi tanulmányutakon és jótékonyági szervezeteknél tett látogatásokon – szélesítenék a milliomosok tudását. Erről számolt be a kínai központi televíziónak az intézmény jótékonyági kutatóintézetének dékánja, Vang Csen-jao.

A szakértő szerint a tehetős kínaiak fogékonyak a téma iránt és hajlandók is adományozni. A képzésre szükség van, mert Kínában évről évre jelentős mértékben nő a gazdagok száma, de az adományozásnak nincs kialakult kultúrája, s az elmúlt évek tapasztalatai adományozási válságot idéztek elő. Az ott élő emberek bizalmatlanok a hivatalos szervezetekkel szemben, melyek esetenként korruptak, az elszámolások átláthatatlanok, az adományozás nem éri el célját – hangzik gyakran a témával kapcsolatban a kritika. A jótékonykodásáról is híres milliárdos, *Bill Gates* és egy amerikai partner támogatása és kurzusa éppen ezt a bizalmi szakadékot hidalja át, s az egyetem reményei szerint „nép-szerűvé” teszi az adományozást (forrás: *Menedzsment Fórum*).

A meglepő hír kapcsán hadd nyugtassam meg olvasóinkat,

karunk polgárait, hogy a mi egyetemünkön nincs szükség efféle segítségre. A PTE, ÁOK *Angol-Német Hallgatói Önkormányzata* a 2014. évi Nemzetközi Esten befolyt adományokat az alábbiakra fordította:

- 1,50 M Ft tisztoszkóp a PTE, KK, Urológiai Klinika javára
- 0,55 M Ft értékben kültéri bútorok (öt asztal, tíz pad) az elméleti tömb kertjébe
- 0,50 M Ft a „Nekem nincs ebédem” projekt támogatására
- 0,50 M Ft három, fogkő-eltávolító a PTE, KK, Fogászati Klinika javára
- 0,50 M Ft újszülöttek kelengyéjére a „Babadoboz” programnak
- 0,40 M Ft a wifi-rendszer a PTE, KK, Fogászati Klinika javára
- 0,25 M Ft a Mohácsi Mentőállomás javára

Nagy öröm az adományozottaknak és nagy büszkeség nekünk. Azt hiszem, erre *Bill Gates* is elismerően bólinthatna.

Földényi Gabriella

Doktori Oklevéltadó Ünnepség a Magyar Tudomány Ünnepe

A Pécsi Tudományegyetem a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából doktori oklevéltadó ünnepséget rendezett, ahol 57 új PhD- és 6 új DLA-doktor vehette át diplomáját.

Az Egyetemi Doktori Bizottsága elnökének megbízásából a Pécsi Tudományegyetem Szenátusa sikeres védésük alapján **PhD-fokozatot** ítélte oda az alábbi hallgatóknak:

Az állam- és jogtudományok területén:

Bán Dániel, a Perényi és Bán Ügyvédi Iroda munkatársa;
Falus Orsolya, a Kaposvári Egyetem tanársegédje;
Kokoly Zsolt, a Sapientia – Erdélyi Tudományegyetem adjunktusa;
Kulcsár Gabriella, a PTE Állam- és Jogtudományi Karának tanársegédje;
Jorn van Rij, a rotterdami Inholland University munkatársa;
Töttös Ágnes, a Belügyminisztérium migrációs szakreferense;

A biológiai tudományok területén:

Battonyai Izabella, az MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézet tudományos segédmunkatársa;
Kollerné Dani Magdolna, a Nyugat-Magyarországi Egyetem adjunktusa;

Az egészségtudományok területén:

Horváth Zoltán, a Magyar Országgyűlés képviselője;
Gerencsér Gellért, a PTE, Általános Orvostudományi Kar tanársegédje;
Hambuchné Köhalmi Anikó, az Általános Orvostudományi Kar tanársegédje;
Szántóné Csongor Alexandra, az Általános Orvostudományi Kar nyelvtanára;

A filozófiai tudományok területén:

Horváth Nóra, a Nyugat-Magyarországi Egyetem tanársegédje;
Makai Péter, a Pannon Egyetem tanársegédje;

A földtudományok területén:

Nagy Adrienne, a Budapesti Gazdasági Főiskola adjunktusa;
Németh Ádám, geográfus;
Németh Sándor, a Nyugat-Magyarországi Egyetem tanársegédje;
Palotás Klára, a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet főosztályvezetője;
Szícs János, a Szent István Egyetem tanársegédje;

A gyógyszer tudományok területén:

Bencsik Tímea, a PTE, Általános Orvostudományi Kar tudományos segédmunkatársa;
Sütő Balázs, a Klinikai Központ klinikai főorvosa;
Tékus Valéria, az Általános Orvostudományi Kar tudományos segédmunkatársa;

A kémiai tudományok területén:

Bouquet Orsolya, a Primula Patika gyógyszerész munkatársa;
Csekő György, a PTE, Természettudományi Kar tudományos segédmunkatársa;
Takács Attila, a Természettudományi Kar tudományos segédmunkatársa;

A közgazdaságtudományok területén:

Polyánszky-Tamási Zoltán, a Századvég Gazdaságkutató Zrt. szenior tanácsadója;
Szontágh Krisztina, az IT-HR Kft. marketing tanácsadója;

A nyelvtudományok területén:

Babos Ildikó, a Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó Zrt. referense;
Doboviczki Attila, a PTE, Bölcsészettudományi Kar tanársegédje;
Flögl Szilvia, a Flyer-alarm Online Nyomda szakfordító munkatársa;
Fülöp Erzsébet, a Sármelléki Általános Iskola nyelvtanára;
Maróti Orsolya, a Balassi Intézet Magyar Nyelvi Tagozatának vezetője;
Öveges Enikő, a Wendower Oktatási és Tanácsadó Kft. szakmai igazgatója;
Török Marianna, nyelvész;

Az orvostudományok területén:

Berta Gergely, a PTE, Általános Orvostudományi Kar tanársegédje;
Christopher Richard von Jako, a NeuroTherm orvosi eszközgyártó vállalat elnök-vezérigazgatója;
Czéh Árpád, a Soft Flow Hungary Kutató-Fejlesztő Kft. biológusa;
Csöngéi Veronika, az Általános Orvostudományi Kar tudományos segédmunkatársa;
Futó Kinga, az Általános Orvostudományi Kar tanársegédje;
Hidvégi Erzsébet Valéria, a Dr. Jakab és Társai Kft. gyermekkardiológus főorvosa;
Kamson Olayinka Dávid, a Toledói Egyetem orvosa;
Kardos Roland, az Általános Orvostudományi Kar tanársegédje;
Kispál Zoltán Farkas, a Grazi Orvostudományi Egyetem szakorvosa;
Mándl Adél, a new york-i Albert Einstein Egyetem rezidens orvosa;
Pankovics Péter, a Baranya Megyei Kormányhivatal Regionális Virologiai Laboratóriuma munkatársa;
Poór Miklós, az Általános Orvostudományi Kar tanársegédje;
Sarlós Patrícia, a Klinikai Központ tanársegédje;
Tóth Ildikó, az Általános Orvostudományi Kar tanársegédje;

A politikai tudományok területén:

Brettner Zsuzsanna, a Bölcsészettudományi Kar tanársegédje;
Kovács Laura, a Tempus Közalapítvány szakmai asszisztense

A pszichológiai tudományok területén:

Babity Mária, a bajai Eötvös József Főiskola tanársegédje;
Czibor Andrea, a Bölcsészettudományi Kar tanársegédje;
Fehér Pálma Virág, a Humancell MCC és a Humancell Medical Kft. külső tanácsadója;
Szijjártó Linda, a Bölcsészettudományi Kar tanársegédje;

A történettudományok területén:

Ferkov Jakab, a mohácsi Kanizsai Dorottya Múzeum igazgatója;

Pálffy Margit, a Bölcsészettudományi Kar tanársegédje;
Slachta Krisztina, a Bölcsészettudományi Kar tanársegédje;

A sikeres védeése és az Egyetemi Doktori Bizottság döntése alapján DLA-fokozatot vehetett át:

A zeneművészetek területén:

Farkas István Péter, a PTE, Művészeti Kar egyetemi docense

Az építőművészetek területén:

Almási Balázs, a Budapesti Corvinus Egyetem adjunktusa;

Keresnyei Johanna, építész;

Kontra Péter, építész;

M. Szilágyi Kinga, a Budapesti Corvinus Egyetem egyetemi tanára;

Tüdő Richárd, építész.

A PTE Tudományos Tanácsának javaslatára a 2013-14. Év Kiemelkedő Publikációja Díjban részesült:

Az Állam- és Jogtudományi Karon:

Petrétei József, a PTE Alkotmányjogi Tanszékének egyetemi tanára „*Magyarország alkotmányjoga I.*” című monográfiájáért;

az Általános Orvostudományi Karon:

Buzás Péter; az Élettani Intézet egyetemi docense folyóiratcikkéért;

A Bölcsészettudományi Karon:

Bálint Ágnes, a Neveléstudományi Intézet adjunktusa „*Pszichobiográfia és irodalom*” című monográfiájáért;

Az Egészségtudományi Karon:

Armbruszt Simon, a Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet tanársegédje tudományos közleményéért;

A Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Karon:

Nemeskéri Zolt, az Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézet egyetemi docense (Cseh Károly – Szellő János – Tibold Antal társszerzőkkel) „*Kézikönyv a foglalkozások egészségi szempontjainak meghatározásához*” című könyvéért.

Az Illyés Gyula Karon:

Klein Ágnes, a Pedagógusképző Intézet főiskolai docense monográfiájáért;

A Klinikai Központban:

Komócsi András, a Szívgyógyászati Klinika egyetemi docense tudományos közleményéért;

A Közgazdaságtudományi Karon:

Hauck Zsuzsanna, a Gazdaság-módszertani Intézet tanársegédje;

Vörös József, a Gazdaság-módszertani Intézet egyetemi tanára tanulmányukért;

A Művészeti Karon:

Valkó László, a Képzőművészeti Intézet egyetemi tanára „*Életmű kiállítás és katalógus*” című művéért.

A Természettudományi Karon:

Szász János, a Fizikai Intézet tudományos segédmunkatársa tudományos művéért

Egyéb szervezeti egységek képviselőiben:

Hámori Gábor, az 1. Számú Gyakorló Általános Iskola tanára „*Égből kapott Pécs*” című fotóalbumáért;

Lengvári István, az Egyetemi Levéltár főlevéltárosa és *Polyák Petra* az Egyetemi Levéltár levéltárosa „*A pécsi bölcsészkar bölcsője*” forráskiadás, interjúkötetükért;

Schmelcz-Pohánka Éva, a Központi Könyvtár főkönyvtárosa „*A Pécsi Püspöki Könyvtár története (1774-1945)*” című monográfiájáért.

Az Élettani Intézet kutatói kapták a 2013-2014. Év Kiemelkedő Publikációja Díjat

A 2013-2014. Év Kiemelkedő Publikációja Díjat a Pécsi Tudományegyetem írta ki az egyetemen folyó kutató- és alkotómunka, művészeti tevékenység elismerése céljából. A díjakat a karok és a Klinikai Központ tudományos bizottságainak felterjesztése alapján az egyetem Tudományos Tanácsa adományozta a karonként legjobbnak tartott pályamunkákért. Az Általános Orvostudományi Karról a nyertes idén az Élettani Intézetben működő, dr. Buzás Péter által vezetett Látásélettani Laboratórium kutatásait bemutató egyik folyóiratcikk volt. A közlemény a rangos *Journal of Neuroscience* folyóiratban jelent meg „*Receptive Field Properties of Color Opponent Neurons in the Cat Lateral Geniculate Nucleus*” címmel, szerzői az Élettani Intézetből Buzás Péter, Kóbor Péter, Petykó Zoltán, Telkes Ildikó és Lénárd László valamint ausztráliai együttműködő partnerük, Paul R. Martin professzor a sydney-i egyetem „Save Sight” Intézetéből. A cikkben a kutatók a színlátás egy ősi, a legtöbb emlősfajnál meglévő formáját vizsgálták. A kutatások teljes egészében az Élettani Intézet Látásélettani Laboratóriumában az OTKA támogatásával zajlottak.

Dr. Péczely László

Lénárd László professzor születésnapjára köszöntés

Lénárd László professzor úr, a Pécsi Tudományegyetem rector emeritusa, az Orvostudományi Kar volt dékánja, és végül, de nem utolsó sorban az Élettani Intézet korábbi vezetője idén október 26-án töltötte be hetvenedik életévét. Ezen különleges alkalomból az orvoskar vezetősége és az Élettani Intézet dolgozói születésnapjára ünnepséget rendeztek november 21-én a PTE, ÁOK dékáni tanácstermében, ahol az ünnepeltet először az Orvostudományi Kar dékánja, *Miseta Attila* professzor és intézetünk igazgatója, *Karádi Zoltán* professzor köszöntötte. Pályatársai és barátai, a japán *Yutaka Oomura*, *Hitoo Nishino* és *Shuji Aou* professzorok, *Tom Scott* amerikai professzor illetve tanítványa, a pennsylvaniai egyetemen dolgozó *Hajnal András* professzor videóüzenet formájában tolmácsolták jókívánságaikat Lénárd professzor úr részére. Ezután az ünnepelt szöveget pár kedves szót a megjelenetekhez, majd egy baráti hangulatú koccintásra került sor, ahol családja, barátai és kollégái személyesen is felköszöntötték. Az ünneplés ezzel nem ért véget, mivel intézetünk munkatársai bensőséges, családi hangulatú vacsorával lepték meg az ünnepeltet.

Lénárd László professzor 1969-ben szerezte orvosdoktori diplomáját a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, de már 1965-től az Élettani Intézetben tevékenykedett, mint diákkörös hallgató és demonstrátor. Mentorai *Lissák Kálmán* és *Grastyán Endre* professzorok voltak. Kutatómunkáját *Szabó Imre* és *Grastyán* professzor irányítása alatt kezdte meg, tézisét már igen korán, 1967-ben megírta „A startle-reakció kondicionálhatóságának kérdése” címmel. Kandidátusi értekezését 1980-ban védte meg, és ugyanebben az évben fiziológusi szakképesítést is szerzett. Az MTA doktora címet 1989-ben nyerte el, disszertációjának címe a „Táplálkozási magatartás, catecholaminerg pályarendszerek és glukóz-recepció” volt. Egyetemi tanári kinevezését 1990-ben kapta, ez évtől a POTE Élettani Intézet vezetője volt 19 éven keresztül. Az 1990-97-es periódusban az akkor még Janus Pannonius Tudományegyetemen az Állattani Tanszéken is egyetemi tanár volt, és tevékenységével nagyban hozzájárult a biológus és pszichológus hallgatók élettani tananyagának kidolgozásához, az egyetemi kutatómunka beindításához. A Magyar Tudományos Akadémia 2001-ben levelező, majd 2007-ben rendes tagjává választotta. Lénárd professzor 1997-től 2001-ig a POTE majd a PTE tudományos rektorhelyettesi, 2002-től 2003-ig a PTE, ÁOK dékáni és 2003-tól 2007-ig a Pécsi Tudományegyetem rektori tisztségét töltötte be. Dékáni, majd rektori tevékenységét mindvégig a megfontolt, kompromisszumkész, de határozott vezetői stílus jellemezte. Az egyetemi integráció után, mint az egyesült PTE első orvostudományi rektora arra törekedett, hogy elősegítse a karok közötti párbeszédet és együttműködést, hogy a valódi egyetemi integráció megtörténjen. Rektorsága alatt alakult egyetemi karrá a Pollack Mihály Műszaki Főiskola és az Egészségtudományi Főiskola, továbbá rektorként nagyban hozzájárult a város és az egyetem kapcsolatának javulásához, erősödéséhez.

Vezetői tevékenysége mellett a tudományt és az oktatást sem hanyagolta el. Tudományos érdeklődésének, kutatásainak a középpontjában a motiváció, elsősorban az éhség motiválta maga-

tartás, a szenzoros-percepciók folyamatok továbbá a tanulási- és memóriafolyamatok központi idegrendszeri mechanizmusai állnak. Széleskörű látásmódjára utal, hogy eredményeit sokoldalúan, magatartási, elektrofiziológiai, szövettani és képalkotó módszerekkel is alátámasztotta. Pályája során olyan nagynevű egyetemeken és elismert szakembereknél volt külföldi tanulmányúton, mint a cambridge-i Massachusetts Institute of Technology-n *Walle J.H. Nauta* professzornál vagy a Princeton University-n *Bartley G. Hoebel* professzornál. Tudományos együttműködő partnerei közül a legjelentősebbek az angliai University of Cambridge professzora, *Trevor Robbins*, a franciaországi College de France professzora, *Stylianios Nicolaidis* és a japán Kyushu Institute of Technology professzora, *Shuji Aou*, továbbá fontos nemzetközi tudományos projektekben vett részt olyan világhírű professzorokkal, mint *Yutaka Oomura*, *Hitoo Nishino*, *Stylianios Nicolaidis*, *Richard Nowakowski* és *Bartley G. Hoebel*, *Edmund T. Rolls* vagy *Joseph Huston*. Tudományos eredményeiből csak a legfontosabbakat kiemelve: igazolta a dopamin szerepét percepciók folyamatokban és bizonyította a dopaminerg és noradrenerg rendszerek működési egyensúlyának jelentőségét a test-súly szabályozásában. Az agyi amfetamin-öningerlés első leírásával utat nyitott egy új, a kábítószerelvezetést és a megerősítés folyamatát vizsgáló kutatási irányzatnak. Igazolta a limbikus

rendszer opiát-, katekolamin- és kolinergmechanizmusainak jelentőségét a tanulási-jutalmazási folyamatban. Glukózérzékeny neuronok létét bizonyította több limbikus struktúrában és leírta működési jellemzőiket. A táplálékfelvétel-szabályozásnak egy-

séges értelmezését adta. E teória kulcseleme az éhségmotiváció létrehozásáért felelős, hierarchikusan szervezett glukózanalizáló rendszer, amely a viscerális, endogén neurokémiai, valamint az íz- és szagigerek hatását integrálja. Hozzájárult a satiáció peptidregulációjának, az ízpercepció és az ízaverziós tanulás folyamatainak, és a frontális lebeny ízérzéssel kapcsolatos működésnek megértéséhez. Igazolta az angiotenzinek AT1 és AT2 receptorainak szerepét a szomjúság és a sóéhség szabályozásában a limbikus rendszerben. Kimutatta a dopaminnal kolokalizáló substance P valamint a neurotensin megerősítő hatását. Humán neuropszichológiai vizsgálatok során igazolta az elhízásban szenvedők táplálékfelvételének addiktív jellegét, valamint elhízott és anorexiás betegek kognitív és emocionális teljesítményének jellegzetes változásait. Eredményeire tankönyvekben, kézikönyvekben és a Research Front Speciality indexben is hivatkoznak. Munkássága során szerencsésen ötvözte az elektrofiziológiai, neurokémiai és magatartáskutatási módszereket. Mikroiontoforetikus technikát dolgozott ki neurotoxinok központi idegrendszeri alkalmazására. Tudományos tevékenységét számos díjjal, elismeréssel jutalmazták: 1997-2001 Széchenyi

Professzori Ösztöndíjas, megkapta a Szentágotthai Díjat (2000), a Grastyán Díjat (2001), Markusovszky Emlékplakettet (2004), az International Behavioral Neuroscience Society Tudományos Életműdíját (USA, 2005), az MTA PAB Tudományos Díjat (2006), a Pro Universitate Quinqueecclesiensis kitüntetését (2010), a Széchenyi Díjat (2011). 2005-ben az Orosz Orvostudományi Akadémia tiszteletbeli tagjává választották. Tudományszervezői tevékenysége hazai és nemzetközi szinten is jelentős, többek között az 1993-1997-es periódusban a Magyar Idegtudományi Társaság első elnöke, továbbá 1999 és 2000 között az International Behavioral Neuroscience Society első, nem amerikai elnöki tisztségét töltötte be. Számos nemzetközi tudományos szervezetnek vezetőségi tagja. Több rangos nemzetközi tudományos folyóiratnak is szerkesztőbizottsági tagja illetve többenél referenci tevékenységet folytat.

Tudományos tevékenysége mellett szívügyének tekintette és tekinti az oktatást, utánpótlás-nevelést is. Témavezetői és iskolateremtő tevékenységét jelzi, hogy számos diákköri hallgatója a kari és országos diákköri konferenciákon helyezést ért el, két diákköri hallgatója pedig az igen rangos Pro Scientia díjban részesült. Eddig számos hallgatója szerzett fokozatot, jelenleg is öt doktorandusz hallgató munkáját irányítja, továbbá számos, tudományos fokozatot szerzett tanítványa sikeres kutatóként, egyetemi tanárként működik itthon, Nyugat-Európában és az USA-ban. Lénárd professzor úr mind a graduális, mind a posztgraduális oktatás során hallgatóinak, tanítványainak nem pusztán a „nyers”, száraz tényyszerű tudást közvetíti, hanem azt rendszerbe foglalja és összefüggéseiben adja át. Különösen nagy hangsúlyt fektet arra, hogy az orvostanhallgatókban holisztikus szemlélet alakuljon ki a világról, az emberről és a tudományról.

Lénárd professzor úr igen gazdag életpályája szakmailag és emberileg is példaként áll előttünk, reméljük, hogy még sokáig velünk lesz, észrevételeivel, tanácsaival segíti Intézetünk és az egész egyetem munkáját.

Professzor Úr, Isten éltesen sokáig!

Dr. Péczely László
PTE, ÁOK, Élettani Intézet

Beszámoló a Magyar Belneológiai Egyesület Nagygyűléséről

2014. november 21-23-án rendezték a Magyar Balneológiai Egyesület 2014. évi Nagygyűlését a Bükkfürdő Gyógy- és Élmenycentrumban. Az első blokkban hallhattuk a régió orvosainak előadásait igazolva, hogy a gyógyfürdőben és gyógyszárlóban is lehet tudományos értékű munkát végezni. Ezután a különböző, újabb fizioterápiás eljárásokról, a gyógyvizek alkalmazásáról (kettősvak kísérletek) és a meteorológia orvosokat is érdeklő vonatkozásokról kaphattunk értékes információkat. A PTE, ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézetét négyen is képviseltük. *Dr. Szendi Katalin* az előadásában az ásványvizek kémiai analitikai vizsgálatának eredményeit mutatta be, *dr. Gerencsér Gellért* a gyógyvíz-koncentrátumok genotoxikológiai

és fotobiológiai hatásáról tartotta a prezentációját, míg *dr. Varga Csaba* a gyógyvizek szervesanyag-koncentrátumainak alternatív felhasználását ismertette a jelenlévőkkel. Én a szigetvári termálvízzel tervezett kettősvak kutatásomba engedtem betekintést. A konferencia lehetőséget biztosított új szakmai kapcsolatokra, a kutatásokhoz új ötletre és nem utolsósorban egy kellemes hétvége eltöltésére. Ha tehetjük, jövőre is el látogatunk erre a színvonalas rendezvényre!

Hanzel Adrienn
PhD-hallgató

Diabetes-világnap

Minden év november 14-én rendezik a diabetes világnapját, amely alkalomból országsszerte szerveznek különféle eseményeket, hogy felhívják a figyelmet erre, az egyre több embert érintő betegségre. A *Magyar Orvostanhallgatók Egyesületének* elhízás-prevenációs koordinátoraként úgy döntöttem, hogy Pécsen is elkezdjük ennek a hagyományát, és idén először saját, szűrésekkel egybekötött egészségnapot szerveztünk.

A cukorbetegség világszerte egyre több embert betegít meg: 2000-ben körülbelül 171 millió főt érintett, de egyes becslések szerint 2030-ra már 366 millió cukorbeteg lesz. A II-es vagy felnőttkori típus teszi ki az esetek 90%-át. Magyarországon körülbelül fél millió ember küzd diabetes mellitusszal, és egyre fiatalabb korban támad ez a kór. Ennek oka sokféle lehet: az emberek tájékozatlansága (felnőttké és gyermekeké egyaránt), az egészségtelen táplálkozás és a mozgásszegény életmód is közrejátszhat a betegség terjedésében.

Ezen okok tudatában a Magyar Orvostanhallgatók Egyesületénél fontosnak tartjuk, hogy időben tájékoztassuk az embereket a cukorbetegség, az elhízás és a testképzavarok káros következményeiről, és hangsúlyozzuk, hogy egy kis odafigyeléssel mennyit tehetnek az egészségükért. Primer és szekunder prevencióval foglalkozunk, gyakran járunk iskolákba az egészséges táplálkozásról beszélgetni a diákokkal, valamint idén ezzel a diabetes-világnapi rendezvénnyel már tanácsadással egybekötött szűréseket is szerveztünk, amivel a felnőtt lakosságot is elérjük a mondandónkkal.

A diabetes-világnap minden évben november 14-én rendezik. Már szeptembertől az egészségnap megszervezésén munkálkodtunk, meg kellett találnunk a megfelelő helyszínt, ami végül a Pécs Plaza lett. Legfőbb pozitívuma az volt, hogy itt olyanok is részt vehettek a szűréseken, akiket már régóta érdekel egészségi állapotuk, de nem biztos, hogy lett volna idejük vagy energiájuk elmenni egy egészségnapra. A résztvevőknek és azoknak, akiknek nem volt idejük a mérésekre, az általunk összeállított szórólapot adtunk, melyeken tanácsokat találhattak az egészséges életmódhoz. Három vérnyomásmérővel, két testzsírmérővel és egy vércukormérővel dolgoztunk. Összesen 167 ember vett részt a szűréseinken, ebből 100 fő volt, aki a vércukorszintjére is kíván-

csi volt. Több olyan, frissen diagnosztizált cukorbeteg jött el a programunkra, akik hallották felhívásunkat a rádióban, és bővebb tájékoztatást szeretnének volna kapni betegségükről. Emellett olyan fiatalok is odajöttek hozzánk, akiknek a családjában előfordult már a diabetes és szeretnék volna tudni, mire kell odafigyelniük, hogy őket ne támadja meg ez a kór.

Örömmel láttuk, hogy sok embert érdekel a téma, akik rengeteg kérdést tettek fel az egészséges életmódról, így jövőre is szeretnénk megrendezni a diabetes-világnapi egészségnapot.

Khidhir Nóra

Tisztelt Professzor Asszony/Úr!

A kar Vezetősége tovább szeretné erősíteni nemzetközi kapcsolatainkat, mely a kar megítélése, jövője szempontjából igen jelentős, ezért az alábbiakban szeretnénk segítséget kérni Önöktől.

Tudományos Szakosztályunk, az eddig megszokott magas színvonalú hazai előadók mellett, továbbra is szeretne különböző tudományterületekről nemzetközi előadókat vendégül látni. Kérjük, hogy 2014. december 29-ig küldjék el javaslatukat arra vonatkozóan, hogy intézeti és saját kapcsolatrendszerük által mely külföldi vendégprofesszorokat, témákat szeretnék javasolni a Szakosztály későbbi előadásaira. A kiválasztott vendég előadók utazásához és elszállásolásához minden segítséget szeretnénk megadni.

E-mailjeiket a következő címre küldjék: miklos.kellermayer@aok.pte.hu vagy bela.kocsis@aok.pte.hu

Üdvözlettel:

Dr. Miseta Attila
dékán

90 éve született dr. Flerkó Béla

Ez év október 16-án az Anatómiai Intézet tudományos ülés keretében emlékezett meg egykori intézetvezetőjének, Flerkó Béla születésének 90. évfordulójáról.

Az ülést Bódis József, rektor és Miseta Attila, dékán nyitotta meg, majd személyes hangú előadásokat, visszaemlékezéseket hallhattunk. Csernus Valér Flerkó professzor életútjáról és neuroendokrinológiai kutatásairól beszélt, saját emlékeivel, vidám intézeti történetekkel kiegészítve előadását. Mess Béla, emeritus professzor az életútja kezdetéig nyúlt vissza az emlékekben, és a kortársak szemével mutatta be Flerkó professzor munkásságát, felidézve az „Öt Béla-korszak”-ot (Váradi, Flerkó, Török, Mess, Halász). Halász professzor nem tudott részt venni az ülésen, meleg hangú levelét Horváth Judit olvasta fel. Kovács Magdolna, aki Flerkó professzor munkacsoportjában kezdte pályáját, a releasing hormonokkal kapcsolatos kutatásokat foglalta össze. Az Anatómiai Intézet fő kutatási területe ma is a neuroendokrinológia: a késői utódok eredményeiről Reglődi Dóra, Rékási Zoltán és Gaszner Balázs beszélt.

Flerkó professzor végrendeletében meghagyta, hogy lakóházának értékesítése után a vételárból „Dr. Flerkó Béla és dr. Bárdos Vera emlékére” elnevezéssel alapítványt hozzanak létre, és az alapítvány hozama támogasson fiatal endokrinológusokat, neuroendokrinológusokat, anatómusokat. Az alapítvány létrehozásával Tima Lajost és feleségét, Muha Ceciliát bízta meg. Az alapítvány 2014-ben életbe is lépett, a kuratóriumi elnök dr. Horváth Judit.

Az alapítvány és a kar támogatásával elkészült Flerkó Béla emléklakettje. Csíkszentmihályi Róbert művét az ülés zárásaként, az Anatómiai Intézet folyosóján avattuk fel, Szentágothai

János emléklakettje mellett. Mindenkit, aki végigmegy ezen a folyosón, büszkeséggel tölthet el, hogy egy olyan intézet hallgatója, oktatója, munkatársa, ahol egykor Szentágothai János és Flerkó Béla dolgozott.

Az alapítvány emléktáblát állított Flerkó Béla emlékére, melyet tisztelői körében avattunk fel a József utca 7. szám alatt, azon a házon, amelyben Flerkó Béla és felesége élt.

Horváth Judit – Hollósy Tibor

Korányi Sándor-díjat kapott Wittmann professzor

Középen a díjazottak: Dr. Szabó András, dr. Andrzej Wiecek, Dr. Wittmann István

Idegtudományi Centrum PhD- és TDK-konferencia

2014. november 13-14., Szentágotthai János Kutatóközpont

Egy olyan konferenciára, ahol az előadók pályafutásuk elején levő fiatal hallgatók, már csak azért is érdemes elmenni, mert olyan emberektől hallhatjuk a legfrissebb kutatási eredményeiket, akik egyetemi tanulmányaikon túl – időt, fáradságot nem kímélve – szentelik életüket arra, amely minden kutató célja: megismerni az ismeretlent.

Bevezető előadásában *Szolcsányi János*, emeritus egyetemi tanár adott útravaló tanácsokat, amely után megkezdődött a megmérettetés: mintegy 54(!) kiváló kutató mutatta meg a szakterülete „terra incognita”-ján tett barangolásainak eredményeit az Idegtudományi Centrum szervezte konferencián. A verseny nem tét nélküli volt: a legjobb előadók vándorserleget vehettek át, melyre a nevük is felkerült.

Zsűritagként elmondhatom, hogy nehezen hoztuk meg egy-egy szekcióról a döntéseinket, annyira szoros volt a mezőny. A témák és metódusok meglehetősen szerteágazóak voltak: retinakutatástól a Parkinson-kórón át a stressz okozta betegségekig; in situ hibridizációtól a magatartástereszteken át a transcranialis mágneses stimulációig mindent láthattunk, hallhattunk.

Természetesen nem csak alapkutatási témák kaptak helyet az előadásokban. *Dr. Jandó Gábor*, egyetemi docens csoportjában dolgozó fiatalok például olyan szoftvert fejlesztettek ki, amelynek segítségével gyermekek látásproblémáit szűrhetik ki nagy hatékonysággal és gyorsasággal. Nem utolsósorban a kidolgozott szoftvert megkönnyíti mind a vizsgáló orvos munkáját, mind a szülők életét azáltal, hogy a teszteredmények azonnal feldolgozásra kerülnek. Az innovatív munkával **Harmouche Ahmed** meg is nyerte a TDK-s szekciót, amihez ezúton is külön gratulálunk!

De nem csak az innováció illetve az elvégzett kísérletes munkát zsűriztük: az előadói és vitakészség legalább ilyen fontos egy kutató életében, ezért súlyozottan pontoztuk, hogy miként tudták az előadók a hallgatóságának átadni a tudást, amire szert tettek kísérleteik során. Ebben a tekintetben egészen kimagasló teljesítményeket láthattunk. Talán az egyik legjobb előadót ismerhettük meg **dr. Borbély Éva** személyében, aki prezentációjával megnyerte a PhD-szekciót.

Egy ilyen konferencia nem csak a hallgatók megmérettetéséről szól. Láttelelet kaptunk arról, hogy hol tart ma a Pécsi Tudományegyetem mindig is húzóágazatának számító idegtudományi „klasztere”. Számok, statisztikák nélkül is egyértelműen kirajzolódik annak a képe, hogy jó irányba haladunk: összetartó, egymással együttműködő kutatócsoportok dolgoznak az orvosi tömbben, a TTK-n és a Szentágotthai Kutatóközpontban egyaránt. De hogy megemlítsük a „piszkos számokat” is: a Nemzeti Agykutató Program keretében több mint 1 milliárd forintot költhetünk egyetemünkön fejlesztésre, kutatásra. A *Freund Tamás* akadémikus irányításával létrehozott program kimagaslóan támogatja a közelmúltban hazatért, a nemzetközi porondon meg-

mérettett kutatókat, amellyel tovább bővíthetővé vált egyetemünk kutatási repertoárja. *Dr. Ábrahám István*, az Idegtudományi Centrum elnöke olyan összefogás létrehozását szorgalmazza, amelynek segítségével további, nagy volumenű, nemzetközi támogatások elnyerésére is képesek leszünk. A konferencián látottak alapján elmondhatjuk: versenyképes csapat formálódik egyetemünkön!

Hogy mi másért érdemes még egy ilyen konferencián részt venni? Ahogy egy professzorom mondta: „Két szürkeállomány közt a legrövidebb út egy üveg boron keresztül vezet...”

Dr. Varga Csaba
NAP kutatócsoport-vezető
ÁOK, Élettani Intézet

Az erfurti és pécsi gyermeksebészeti osztályok európai kooperációja

A Pécsi Gyermekklinika már évtizedek óta kapcsolatokat ápol az Erfurti Gyermekklinikával.

Az erfurti gyermeksebészet a tavalyi évben ünnepelte 40 éves fennállását. Az ünnepségen az osztályunkról felkért előadás hangzott el Erfurtban. Az erfurti gyermeksebészet új vezetője (Kay Grosser) a tavalyi évben vetette fel a két intézet közötti régi, jó kapcsolat szorosabbra fűzését, mely ez év őszén megvalósult.

Az erfurti gyermeksebészeti osztályról egy gyermeksebész szakorvosjelölt, egy műtősnő és egy nővér októberben egyhetes szakmai gyakorlatra érkezett Pécsre. A vendégek a szakmájuknak megfelelő munkahelyen, az osztályon illetve a műtőben dolgoztak. Betekintést nyehettek osztályunk mindennapi életébe. A gyakorlatot, mind a vendégek, mind az osztályunkon dolgozók hasznosnak értékelték. A vendégek közös referátum alkalmával bemutatták az erfurti gyermeksebészetet, megbeszélhettük az osztályaink közötti hasonlóságokat és különbségeket.

A két intézet által kötött együttműködésnek megfelelően a jövő év februárjában osztályunkról egy szakvizsga előtt álló gyermeksebész (egy hónapos kötelező) külföldi gyakorlatát az erfurti gyermeksebészet fogja tölteni. Ugyanebben a hónapban osztályunkról két szakdolgozó (műtősnő és nővér) egy hétre meglátogatja az erfurti gyermeksebészetet.

Reméljük, hogy a két osztály közötti hagyományosan jó kap-

Erfurti vendégeink (balról jobbra): *Conny Zitzmann* (főműtősnő), *dr. Susann Lindner* (gyermeksebész gyakornok) és *Anne Tübbicke* (nővér)

csolat tartós marad. Ez nemcsak az osztályunk, de a szakmánk érdekét is szolgálja.

Dr. Vajda Péter
egyetemi adjunktus

PTE, KK, Gyermekklinika, sebészeti osztály

Az Élettani Intézet vendége volt dr. Fujio Murakami professzor

Az Élettani Intézet vendége volt 2014. október 27-én *Fujio Murakami* professzor, a Graduate School of Frontier Biosciences munkatársa az Osaka Egyetemről (Suita, Osaka, Japán). Látogatása keretében Murakami professzor érdekes előadást tartott az Élettani Intézet könyvtárában „The mode of migration initiation, spreading and termination of cortical interneurons” címmel a Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kara Élettani Intézetének és a Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Akadémiai Bizottsága Neurobiológiai Munkabizottságának (PAB, NBM) a szervezésében, az „Idegtudományi szemináriumok” sorozat részeként. Előadásában a kortikális interneuronok jelentőségéről és migrációjáról beszélt, és részletesen beszámolt legújabb eredményeiről, melyeket az in utero elektroporációs technikát és „live imaging”-et alkalmazva nyertek transzgenikus állatok felhasználásával. Az előadás végeztével a hallgatóság számára lehetőség nyílt a hallottak megvitatására, kérdések feltevésére.

Dr. Péczely László Zoltán

International Conference on Disaster and Military Medicine

(DiMiMed, Düsseldorf, 2014. november 12-13.)

A Rajna-parti Düsseldorf olyan város, melynek egészen hihetetlen méretei indokolják, hogy az egészségügyi eszközök, készülékek, anyagok vilákiállítására, a MEDICA 2014 is ide települjön. Erre az időre és helyre időzítették a 2. DiMiMed konferenciát is, mely az amerikai és európai (zömmel NATO) katonaegészségügy prominenseinek évi találkozója. Nem volt meglepő a Kínai Népköztársaság Hadserege vezértábornokának megjelenése, ahogy amerikai orvostábornok és a NATO Egészségügyi Szolgáltatásainak vezénylő főtiszte is itt cserélt eszmét.

A kiállítócsarnokok közé két tábori kórházat is telepítettek bemutatóul azoknak, akik ilyesmi vásárlását tervezik. Az egymás mellett álló műtőblokkok és intenzív konténerek mellől természetesen a CT sem hiányzott. A helikopterplatform opcionális, de erősen ajánlott elem. Az első szekcióban (elnök: dr. C. Büttner; ellentengemagy) a NATO katonaegészségügyi szolgálatai előtt álló kihívás általános kérdéseit tárgyalták. G. Nedellec, tábornok (Franciaország) irányadó felvezető előadásában (key note lecture) a többnemzetiségű (NATO koalíciós) műveletekben felmerülő kommunikációs, kompetenciabeli problémákat elemezte: elsősorban a logisztika és a különböző ellátási szintek szempontjából. E. Tan, alezredes (Hollandia) a prehospitális hadszíntéri vérzéscsillapítás módjait tekintette át (iTClamp, Tournique, különböző impregnált kötszerek illetve a szisztémás vérzéscsillapítás). A kérdés fontosságát jellemzi, hogy az elkerülhető halálozás 80-85%-ért a végtagi elvérzés felelős. A. Strelow (Németország) a sérülés elszívásának pontjától (point of injury) a végleges ellátásig (Role-4) húzódó dinamikus sérültútvonalat elemezte, ennek kritikus elágazásaival és azok optimális kezelésével. D. Ross, ezredes (Egyesült Királyság) a „törékeny államok” (Fragile States) és a (nem) működő egészségügyi rendszereik, valamint a nekik nyújtandó katonai egészségügyi segítség viszonyát taglalta, elsősorban az ebolajárvány kapcsán. A blokk utolsó előadása az orosz Szergej Alekszanin volt, aki a szentpétervári Katasztrófa és Sugárközpont Intézet igazgatója, a Polgárvédelmi és Természeti Csapások Elhárításának Minisztériuma központi intézményét vezeti. Bemutatta a valóban impozáns sürgősségi központ képességeiről szóló adatokat, majd egy videón láthattuk az intézményt is – ideális működésben.

A második szekció (elnök: van der Meer; brigádtábornok) „A friss műveletek tapasztalatai” címet viselte. P. Godard, francia tábornok a Maliban végrehajtott műveletekről számolt be: az előretolt sebészi ellátás tapasztalatait osztotta meg velünk. Kitért a lépcsős hátraszállítás problémáira, különös tekintettel a sivatagi környezet és az extrém távolságok okozta nehézségekre. A megoldást a helikopteres és a merevszárnyú evakuáció kombi-

nációja kínálta. A következő előadó M. Zallet, a koblenzi német központi katonai kórház parancsnoka volt, aki bemutatta intézményét. Fecker és Boulton a teljesen automatikus gépi lélegeztetőgépet ismertették, mely a Bundeswehr repülő intenzív osztályainak gerincét képezi. B. Queyriaux a NATO részéről a missziók egészségügyi ellenőrzését illetve a járványfelügyelet nemzeti katonai és nemzetközi szervezeti együttműködését tanulmányozta. Nem elhanyagolható szempont az ún. egészségügyi felderítés/hírszerzés, vagyis a medical intelligence szerepe. C. Heyn a National Air Cargo képviselőjében bemutatta, hogy milyen eszközökkel vállalnak – lényegében bármely hadműveleti területről – speciális egészségügyi evakuációt, transzportot.

A harmadik szekció (katonai sebészet: jelen és jövő) első előadója T. Egmond, ezredes volt Hollandiából. A németalföldi modellt ismertette, ahol a katonaeorvosok zöme voltaképpen könnyen mozgósítható, tartalékos szolgálatot teljesítő civil orvos. Ehhez a tartalékosok hazaszeretetésén kívül a munkaadó és a hadügy közötti érdemi és szoros kapcsolat kell méltó fizetéssel, mert ez nem „játékonysági bál”. Ahol az orvos elismert, magasán kvalifikált szakember, s a munkaerő árát nem hangzatos lözöngökkel próbálják lenyomni, ideje pedig érték, ez a kérdés könnyen és átláthatóan megoldható. A következő előadást én tartottam: „Katonai és polgári sebészet, és közös technológiafüggésük” címmel. Az elmúlt száz év példáival világítottam meg a műtői eszközök és a sebészi protokollok egymásra hatását, alakulásuk viszonyrendszerét, illetve a civil és katonai sebészet együttműködését. Az I. világháború példáján mutattam be a mellkasebészet és az idegsebészet születését, a maxillofaciális sebészet kialakulását. A radiológia és az aneszteziológia kapcsán a technológiai fejlődés és az alkalmazók, az orvosi applikációk modernizációja közötti kapcsolatot emeltem ki. Külön fejezetet szenteltem a sebészi varrógép (Petz) megszületésének, máig ívelő fejlődésének. A modern kármentő sebészet (Damage Control Surgery) elvei és gyakorlata elképzelhetetlen a sebészi varrógép adta technikai háttér nélkül. Technológia és koncepció együttha-

tásának ékes példjaként lehetett bemutatni ezt a területet, ahol a magyar tehetség élt az intellektuális és tudományos-technikai potenciállal. *A. Batchinsky*, a texasi egyetem kutatója, az USA Haderő tudományos tanácsadója előadása a trauma okozta masszív vérzés intraaortikus ballonpumpás elzárásával foglalkozott. Az aorta steneléből ismert módszert a végszükségben, thoracotomiából végzett aortaleszorítás (aorta cross clamping) alternatívájának szánják. A kí-

sérleti eredmények biztatók, kétséges, hogy ez mennyire járható út egy előretolt sebészeti ellátóhelyen (ROLE-2), főként jelentősebb sérültáramláskor. *R. Werkmeister*, professzor, tartalékos ezredes a koblenzi központi katonai kórházból a maxillofacialis sérülésekről számolt be. Több, érdekes, többlépcsős rekonstrukciós esetet láttunk az afgán harctérről és Ukrajnából is. *H. Maier*, professzor, tartalékos ezredes az ulmi katonai kórházból a nyak és fejsérülések kapcsán a vérzéscsillapítás nehézségeiről számolt be. Különösen érdekesek voltak saját esetei az afganisztáni kiküldetése idejéből.

A nap utolsó szekciója zömmel a szimulációé volt. *F. Steenbrink* (Hollandia) a komputerasszisztált mozgásszervi rehabilitációról beszélt. *M. Geideren* (Hollandia) a harctéri poszttraumás stresszbetegség (PTSD) tünetenyhítésének módozatairól tartott előadást: a vetített képes, mozgással összefüggő ismételt emlékfeldolgozást ismertetve. Az SOS Internationalból részint a tömegsérülés kezelése (MASCAL), részint pedig a somáliai tapasztalatok ismertetésére került sor. Külön hangsúlyt kapott – és a megbeszélések során is többször felmerült – a különböző „független” segélyszervezetek (NGO) és a katonai létesítmények viszonya. *I. Ostfeld*, ezredes az Izraeli Véderőtől a legutóbbi, gázai műveletek tapasztalatairól számolt be. Hasonlóan a francia és némely amerikai koncepcióhoz, ők is a tűzvonalhoz minél közelebb telepített, első orvosi segély elvét vallják. Helyzetüket nyilvánvalóan megkönnyítik az igen rövid evakuációs távolságok. Igaz ugyanakkor, hogy a rövid távolság nem jelent okvetlenül gyors kiürítést és különösen nem biztonságos hátramo- gást.

A csütörtöki első szekció az innovációké volt. *P. Godard*, a Francia Hadsereg egészségügyi főnökhelyettese (Deputy Surgeon General) a katonáorvoslás franciországi jövőjéről beszélt. A civil képzéssel közös a törzs, de vannak speciális tárgyaik. Kiterjedt tartalékos orvosi állománnyal rendelkeznek, akiket ténylegesen mozgósítanak is tengerentúli feladatokra. A polgári munkahelyek kedvelik a katonai tapasztalatot szerzett orvosokat, mert képzettségük, attitűdjük átlag feletti. A privátszektor csábereje nagy, de a francia hazafíi

érzésre lehet alapozni. Ehhez természetesen az is hozzátartozik, hogy az állami egészségügyi szektor orvosainak állása, fizetése is méltó a munka súlyához, elvárt társadalmi rangjához. *Prof. V. Meineke* (Németország) ezredes a Bundeswehr biológiai hadviselési képességeiről számolt be, amelynek különös hangsúlyt ad az a feladat, amelyet a hadsereg vállal az ebolajárvány kapcsán. A Bundeswehr és a Vöröskereszt terepen való együttműködése példás. Belgiából *E. Dhondt* a holland-belga közös flotta működésének egészségügyi feladatairól számolt be, melyek közül kiemelkedett a Szomália partjainál végzett kalózkodás elleni NATO tengeri műveletek egészségügyi biztosítása. A fregattok ROLE-2 szintű, azaz műtőkapacitással és intenzív ápolási képességekkel való ellátásának technikai részletei nagyon érdekesek voltak. Mint az előadások során általában mindenütt, itt is külön hangsúlyt kapott, hogy a szolgálatot adó katonák, matrózok ellátásának minimuma az otthon elérhető legmagasabb egészségügyi teljesítmény. Különös volt látni az olajozottan működő, szabálykövető rendszert, ahol a minimumkövetelmény nem elérhetetlen álmok szövvényes halmaza. *Zöller* professzor (Bundeswehr, Mikrobiológiai Intézet) az európai mozgó mikrobiológiai labor működését mutatta be a guineai ebolajárvány tükrében. *M. Sander* a hemoglobinalapú, gyorsított sebgyógyító módszerekről beszélt. *D. Filips* parancsnok (Kanada), az iTClamp feltalálója és fejlesztője a végtagi és junctionalis vérzések forradalmian új módszerének állatkísérletes modelljeiről számolt be, és a módszer első klinikai (elsősorban mentős) alkalmazásairól. A Maquet-konzorcium a jövő, többfunkciós, fúziós műtőiről tartott előadást (képalkotás: CT, MRI, PET, UH és műtő egybeépítése illetve modulszerű kiképzése). *R. Hagen* a missziók során alkalmazható molekuláris diagnosztika elsősorban a PCR szerepéről beszélt, a logisztikai problémákkal a középpontban. *A. Bachinsky* zárta a blokkot a súlyosan sérültek (critically ill) harctéri evakuációjával, főként az ECMO legújabb technikáinak alkalmazásával. Az intratrachealis lélegeztetés alternatívájaként alkalmazható módszer jelenleg már a jugularis vénán bejuttatott kétágú, el- és odavezető szára közé iktatott oxigenizátor révén kínál megoldást.

A hatodik szekció a katonáorvosi képzés köré szerveződött. *N. Weller*, brigádtábornok (Bundeswehr) a német rendszert ismertette. A szakemberhiány a honi bázison is számos polgári orvos, sőt intézmény bevonását igényli. A privátszféra jelentős – elsősorban anyagi – előnyeit nem ellensúlyozza a franciáknál hallott kedvező társadalmi megítélés. *F. Gonzalez*, ezredes (Franciaország) a hazai és a nemzetközi kötelezettségeket és ezek teljesítési módjait ismertette. A volt gyarmati területeken számos kórházat, helyőrséget tartanak fenn, és jelentős részt vállalnak az ebola elleni harcban is. A francia ellátási modell is az előrevetett sebészcsoporthoz favorizálja. A különleges műveletek egészségügyi biztosítása is fontos szerepet kap. *S. Hentsch*, ezredes (Koblenz) az aszimmetrikus hadviselésben olyan fontossá vált robbanásos sérüléseket (blast injury) ismertette, különös tekintettel a tüdőre (white lung). A resuscitatio (ATLS) hatékonyságának növelésére kifejlesztett készüléket *M. Martinetz* mutatta be (Physio-Control, High Performance CPR). *N.V. Coots*, brigádtábornok, az USA Európai Erői regionális orvosparancsnoka az alá tartozó intézmények profilváltozásairól, jövőbeni szerepéről beszélt. *J.A. Lee*, ezredes, az amerikaiak legnagyobb európai kórházi központja, Landstuhl parancsnoka az intézménye profilját mutatta be. A száraz adatokon túlmenően különösen érdekesek voltak az Afganisztánból érkező léghíd (MEDEVAC) tevékenységének részletei illetve saját

hadszintéri élményei. *A. Fleischacker* az amerikai kórházhajók intenzív osztályainak monitorjairól, a fejlesztés irányairól tartott érdekes összefoglalót. *S. Smith* őrnagy a kanadai hadsereg polgári katasztrófákra is felállított készenléti egységének működését ismertette. Lényegileg csak logisztikai kérdéseket taglalt, de nagyon jól tudjuk, hogy a közvetlen sérültellátás minőségét, hatékonyságát a szervezési, tárgyi feltételek döntő mértékben szabják meg. Ehhez csatlakozott szervezsen *D. Parzy* professzor (Marseille) előadása az általuk kifejlesztett ultrakönnyű tábori laboratóriumi diagnosztikai egységről.

Valamennyi előadást 10-15 perces megbeszélés, kommentár,

olykor parázs vita követte. A második napi előadások után módunkban állt a MEDICA 2014 megtekintése. Kétórai, megállás nélküli gyaloglás után, amikor egymás melletti standokon az ötvenedik műtőasztalt próbálták eladni nekem, feladtam. Káv és dzsusz mellett ültem a kávézóban és a lustán hömpölygő Rajnát néztem zúgó fejjel. Arra gondoltam, bárcsak sose lenne szükség arra a sok tudásra, amit két nap alatt egymásra zúdítottunk. Aztán pedig arra, hogy ennél reménytelenebb óhajom sose volt. Jövőre újra jövőnk: hátha veszünk tábori kórházat is...

Dr. Molnár F Tamás
egyetemi tanár

III. Pannon Kardiológiai Napok

APTE, KK, Szívgyógyászati Klinika idén harmadik alkalommal rendezte meg a Pannon Kardiológiai Napokat (PKN), amelyre 2014. október 16-18. között került sor Pécsen, a Kodály Központban. Ebben az évben a Magyar Kardiológusok Társasága Invazív Kardiológiai Munkacsoportjának 22. országos konferenciájával együtt rendeztük a PKN konferenciát, ezáltal a rendezvények közötti átjárás biztosított volt a hallgatóság számára. Idén is törekedtünk arra, hogy a PKN programja az interaktív fórumok miatt vonzó alternatívát nyújtson kardiológusok, belgyógyászok, családorvosok és szakdolgozók részére. Arra törekedtünk, hogy az említett szakmák képviselői kerekasztal-megbeszélés formájában is kifejthessék véleményüket.

A kongresszus első napján, kardiológiai interaktív fórumon dr. Cziráki Attila, egyetemi tanár és dr. Gaszner Balázs, egyetemi docens üléseknél előadások hangzottak el a szívelégtelenség kezelésének új irányelveiről, a betegség szakambulanciájáról valamint a felnőttkori kongenitális szívbetegségekről. Ezen túl a hirtelen halállal járó kórképek közül az arritmogén jobbkamrai diszplázia képződiagnózisáról és a betegség gyógyításáról, megelőzéséről hallhattunk. A Szívgyógyászati Klinikán fél éve beüzemelt RT-3D echokardiográffal szerzett tapasztalatokról is hallhattunk. Az I. sz. Belgyógyászati Klinika kardiológiai osztályáról az új perioperatív irányelveket ismertették. Az első nap kerekasztallal zárult, amelynek résztvevői kardiológusok, családorvosok és az Egyesített Egészségügyi Intézmények vezető kardiológusai voltak.

A második nap dr. Szabados Sándor, egyetemi tanár és dr. Donauer Elemér, klinikai főorvos üléseknél szívsebészeti szekcióval kezdődött. Itt az akut aortaszindróma aktualitásán túl hallhattunk a szívsebészet és az egyéb sebészeti szakmák közötti kooperációról. A koronáriasebészet aktuális kérdéseit követően dr. Horváth Iván, egyetemi docens a Szívgyógyászati Klinikán kialakított új hibrid műtőben zajló tevékenységekről tartott előadást.

Ebben az évben a Pécsi Kardiológiai Napok keretében meghívtunk neves külföldi szakembereket is. A kongresszus szervezésében segítséget nyújtó dr. Koller Ákos és dr. Cziráki Attila egyetemi tanárok meghívására a kongresszuson előadást tartott dr. John D. Catravas (USA) és Andreja Cokan Vukovac (Szlovénia). Catravas professzor laboratóriumában dolgozott 1993 és 1997 között dr. Cziráki Attila és dr. Horváth Iván, akik a vaszkuláris endotelfunkció és a koronáriakeringés témakörökben végeztek tudományos kutatást. John D. Catravas másodszor tett látogatást a Szívgyógyászati

Klinikán, ahol a dolgozók bemutatták a betegellátó tevékenységüket, valamint az itt folyó tudományos munkáról is előadásokat tartottak. Catravas professzor a további együttműködést megerősítve hivatalos meghívólevelet adott át, amelyben felajánlotta, hogy jelenlegi kutatóintézetében (Old Dominion University, Norfolk, USA) posztdoktori ösztöndíjjal szívesen foglalkoztat fiatal kutatókat a Szívgyógyászati Klinikáról.

A harmadik nap dr. Simor Tamás és dr. Tóth Kálmán egyetemi tanárok elnökségével elsősorban a pacemaker-implantáció és az elektrofiziológiai jegyében zajlott. Ezt megelőzően azonban az első előadásban a stabil angina pectoris kezelésének új irányelveit is megismerhette a hallgatóság. Később a pacemaker-implantáció legújabb indikációiról és a biventrikuláris pacemaker-kezelés hatékonyságáról is hallottunk előadásokat. Részletes beszámoló hangzott el a Szívgyógyászati Klinikán alkalmazott reszinkronizációs pacemaker-kezelésekről, és a szimpóziумot a pitvarfibrilláció rádiófrekvenciás ablációjáról szóló összefoglaló előadás zárta.

A társasági programok közül nagy sikert aratott a Palatinus Szálló Bartók termében színvonalas komolyzenei koncerttel egybekötött Welcome Party és a konferencia bankett vacsorája, amelyet villányi borkóstolással kötöttünk össze.

Úgy gondoljuk, hogy a sikeres kongresszust követően, a hagyományokat megőrizve a jövő évben is megrendezzük ezt a tudományos fórumot. Terveink között szerepel a program bővítése még több külföldi előadóval, „state of the art” típusú referátumokkal és a kardiológiai szakdolgozók önálló szekciójával.

Dr. Szabados Sándor
egyetemi tanár
klinikaigazgató

Dr. Cziráki Attila
egyetemi tanár
klinikaigazgató-helyettes

Legjobb diákjaink

Intézetünk (*Orvosi Biológiai Intézet – a szerk.*) évtizedek óta számon tartja az évközi írásbeli teszteken legjobb eredményt elérő hallgatókat. Csoportképük, valamint az első helyezettekről készült fotók az intézeti gyakorlatos terem falát ékesítik. Szintén a hagyományoknak megfelelően, a 700-nál is több, első évfolyamra beiratkozott hallgató közül legjobb teljesítményt nyújtó diákjaink az elmúlt tanévben is a dékáni vezetés könyvjutalmában részesültek.

A 2013/2014-es tanév legjobbjai:

Molekuláris sejtbiológia tárgy:

1. helyezett: *Lőrincz Aba Tamás*
(a Molekuláris sejtbiológia tantárgy legjobbjá)
2. helyezett: *Farkas Gábor*
3. helyezett: *Maász Máté*
4. helyezett: *Bajzik Bence*
5. helyezett: *Kádár Christian Attila*
6. helyezett: *Simon Júlia és Tóth Vanda*

Lőrincz Aba Tamás

Mario Lange

Molecular Cell Biology:

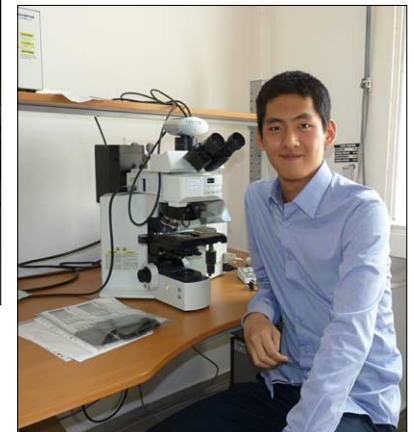
1. helyezett: *Taewoong Youn* (Best performance in Molecular Cell Biology)
2. helyezett: *Parham Shahidi*
3. helyezett: *Hanul Chang*
4. helyezett: *Óli Jacobsen*

Molekulare Zellbiologie:

1. helyezett: *Mario Lange* (Jahrgangsbiologe im Bereich der Molekularen Zellbiologie)
2. helyezett: *Johannes Olbrich*

Lamberti Anna Gabriella

Taewoong Youn

Molekuláris sejtbiológiai kísérletek:

1. helyezett: *Lamberti Anna Gabriella* (A Molekuláris sejtbiológiai kísérletek tantárgy legjobbjá)

Szöveg: **Bátor Judit**, fotó: **Berta Gergely**, ifj. **Sétáló György**

A csoportképen (balról jobbra): *Johannes Olbrich, Hanul Chang, Bajzik Bence, Taewoong Youn, Tóth Vanda, Farkas Gábor, Mario Lange (ül), Lamberti Anna Gabriella, Simon Júlia, Lőrincz Aba Tamás, Maász Máté, Parham Shahidi, Kádár Christian Attila és Óli Jacobsen*

„Berde Botond” 2014. évi ösztöndíj-tevékenységem

A külföldi vizsgálatokat *dr. Julie Keeble* laboratóriumában, a londoni King's College egyetemen végeztük, amelyet az ösztöndíj tett lehetővé. Ezeknek a vizsgálatoknak során *laser Speckle* segítségével végzett kísérletek lefuttatására került sor, amely módszer kiválóan alkalmas a különböző bőrterületek vérkeringésének egyidejű mérésére altatott egerekben *in vivo*. *Dr. Keeble* mellett, aki a módszer és a kutatási téma nemzetközileg elismert szakértője, alkalmam volt a módszer megfigyelésére, használatára és elsajátítására egyaránt. Kísérleteinkben intravénás lassú hidrogénszulfid-donor adása után mértük a bőr vérátáramlását egyszerre hét különböző (hőszabályozási szempontból különböző szerepű) területen: orr, fül, hát, comb, farok és a két hátsó talp.

Szakmai beszámoló PTE, ÁOK Kutatói-oktatói-klinikai pályázatához

A tanulmányút során kereskedelmi forgalomban nem hozzáférhető tranziens receptorpotenciál vanilloid-1 (TRPV1) ioncsatornát gátló anyagok hőszabályozási hatását tanulmányoztuk egerekben és patkányokban. A vizsgálatokra *dr. Andrej Romanovsky* munkacsoportjával közösen a St. Joseph's Hospital and Medical Center laboratóriumaiban került sor (Phoenix, Arizona, Amerikai Egyesült Államok) 2014. október 11. és 2014. november 3. között.

Garami András, Kóréletani és Gerontológiai Intézet

Mikroszkópiai képanalízis

A PTE, ÁOK Biofizikai Intézetében a „*Swiss-Ukrainian-Hungarian Institutional Partnership: Strengthening research and education in the field of advanced fluorescence techniques*” pályázat záróeseményeként „téli iskolát” rendeztek. A pályázatot a háromoldalú, svájci-ukrán-magyar együttműködés hívta életre, amelynek magyar vezetője Nyitrai Miklós professzor. A program hároméves múltú. Azonban az együttműködés kezdete jóval korábbra, 1998-ra datálható és Somogyi Béla professzor, a Biofizikai Intézet néhai igazgatójának a nevéhez köthető.

A 2012-es téli iskolán, a zürichi Light Microscopy Centerben ismerkedhettünk meg a szuperfelbontású mikroszkópiai módszerek elméletével és gyakorlatával. 2014 januárjában a kijevi Palladin Intézetben a fluoreszcencia-spektroszkópia technikákat részletesen bemutatták. Ezekről az Orvostudományi Hírmondó korábbi lapszámaiban is beszámoltunk. A novemberi pécsi téli iskola a program záró rendezvénye volt. Ennek alkalmából az együttműködés kezdetét és történetét bemutató kiadvány is megjelent „*Pictures of a beautiful friendship*” címmel.

Az idei téli iskola központi témája a mikroszkópos képek feldolgozását és elemzését ölelte fel, amely során a zürichi Scientific Center for Optical and Electron Microscopy (SCOPEM) munkatársai által tartott előadások és gyakorlatokon szerezhettünk tapasztalatot a képanalízisről. A kurzuson elsőként a FIJI program használatában mélyíthettük el a jártasságunkat. A Fiji az 1990-es években kifejlesztett NIH Image és az Image J utódja, erre a neve is utal: *Fiji is just ImageJ*. A program előnye, hogy ingyenesen elérhető és szabad forráskódú, így a felhasználók fejlesztik. Ennek révén szinte minden képfeldolgozó és elemző modul elérhető benne. A FIJI mellett az IMARIS programcsomag használatával is megismerkedtünk. Az IMARIS a nagyméretű 3D adatok kezelésében és feldolgozásában a világelső szoftverek közé tartozik. Algoritmusai révén megbízhatóan végzi szegmensek (pl. sejtek és azok alkotóelemei) valamint különböző objektumok térbeli jellemzőinek azonosítását és mennyiségi elemzését.

A fluoreszcencia-mikroszkópiai technikák gyökeres változásokon mentek keresztül az elmúlt években. E megújulás révén, amit minden bizonnyal további fejlesztések követnek, ma már olyan fluoreszcencia-mikroszkópiai módszereket használhatnak rutinszerűen a kutatók, amelyek jelentős felbontóképességbeli javulást adnak. Így a diffrakciós határ által meghatározott 200 nm helyett akár néhány 10 nm-es felbontással is vizsgálhatjuk a sejtek különböző folyamatait. A fejleszté-

Képfeldolgozás és -elemzés gyakorlati kurzus a PTE, ÁOK Biofizikai Intézetének szemináriumi termében.

sek jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy idén a kémiai Nobel díjat *Eric Betzig*-nek, *Stephan Hell*-nek és *William E. Moerner*-nek ítéltek oda az első szuperfelbontású mikroszkópiai módszer a STED (stimulated emission depletion) kifejlesztéséért.

A szuperfelbontású mikroszkópia egyetemünkön is elérhető. A korábbi évek fejlesztései révén a Szentágotthai Kutatóközpontban egy Zeiss LSM 710, konfokális mikroszkóp valamint egy Zeiss Elyra SIM, strukturált megvilágításon alapuló szuperfelbontású mikroszkóp is a felhasználók rendelkezésére áll. A közeljövőben mikroszkópiai labor bővül az IMARIS programcsomaggal, amely elsőként lesz elérhető Magyarországon. A fejlesztések révén egy olyan mikroszkópiai és képelemző platform jön létre, ami a vonatkozó módszerek modern alkalmazásait kínálja a felhasználók számára.

Köszönetnyilvánítás

„A kutatás a TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001 azonosító számú Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program című kiemelt projekt keretében zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.”

Dr. Bugyi Beáta

Beszámoló az ISPOR 17. Európai Kongresszusáról, Amszterdamból

2014. november 8-12. között került megrendezésre az ISPOR (International Society for Pharmacoeconomics and Outcomes Research) 17. Európai Kongresszusa Hollandiában, Amszterdamban. A rendezvényen a Pécsi Tudományegyetemről Boncz Imre professzor, Csákvári Tímea, Vajda Réka (Egészségbiztosítási Intézet), Karamánné dr. Pakai Annamária (Ápolástudományi, Alapozó Egészségtudományi és Védőnői Intézet), dr. Endrei Dóra (Egészségbiztosítási Intézet és Klinikai Központ) és Zemplényi Antal (Gazdasági Főigazgatóság) vettek részt.

A konferencia kiemelt témakörei az alábbiak voltak:

- az európai egészségügyi rendszerek újabb kihívásai
- a fenntartható egészségügyi rendszerek kérdései
- az új innovatív egészségügyi gyógymódokhoz való hozzáférés
- tudományos evidenciák és a 'real world' kapcsolata

A rendezvényen mintegy 4100 fő részvételével kerültek megtárgyalásra az egészségügy gazdasági, finanszírozási és egészségpolitikai kérdései mintegy 60 előadás és 2000 poszter bemutató keretében. A kar munkatársai 16 poszter keretében mutatták be kutatási eredményeiket. A poszterek összefoglalói megjelentek a Value in Health folyóiratban.

Csákvári Tímea kollégánk alábbi posztere igen jelentős ISPOR elismerésben részesült (ISPOR Finalist Poster Award): *Csákvári T, Turcsányi K, Vajda R, Danku N, Ágoston I, Boncz I.*: Measuring the efficiency of Hungarian hospitals by data envelopment analysis.

A szakmai továbbképzéseken *Csákvári Tímea, Vajda Réka* és *Karamánné dr. Pakai Annamária* vett részt.

A konferencia keretében 2014. november 10-én hétfőn ülésezett az ISPOR Hungary Chapter, mely a Magyar Egészség-gazdaságtani Társaság (META) „külföldre kihelyezett ülését” jelentette. Az ülésen mintegy 50 magyar kolléga jelent meg (köztük karunk képviselői), ami a nemzetközi társaság vezetőinek is jelezte, hogy a szakterület erős reprezentációval bír Magyarországon. Az ISPOR menedzsment tagjainak egyöntetű véleménye volt, hogy a magyar egészség-gazdaságtani, egészségügyi menedzsment szakterület jelentős fejlődésen ment keresztül az elmúlt évtizedben és fontos szereplőjévé vált a nemzetközi tudományos életnek.

Az ISPOR – tekintettel a szakterületről érkező tudományos publikációk nagy számára – szakmai folyóiratot indított „Value in Health Regional Issues” néven. A folyóirat szerkesztőbizottságába társszerkesztőként a kelet-európai térség képviseletében Boncz Imre professzort választották be. A Dél-Kelet Európa, Közel-Kelet térséget *Dan Greenberg* (Ben-Gurion University of the Negev, Beer-Sheva, Israel), míg a Nyugat-ázsiai régiót *Mohamed Izham b. Mohamed Ibrahim* (College of Pharmacy, Qatar University, Doha, Qatar) képviseli. A szerkesztőbizottság 2014. november 11-én tartott ülést. Szintén 2014. november 11-én ülésezett az ISPOR CEE Network Publication Committee Boncz Imre professzor elnöklétével. Az ülésen megtárgyalásra kerültek a szervezet publikációs stratégiájának főbb kérdései.

Az ISPOR 17. Európai Kongresszus résztvevői:
Dr. Boncz Imre professzor, dr. Endrei Dóra, Vajda Réka,
Karamánné dr. Pakai Annamária, Csákvári Tímea, Zemplényi Antal

A tanulmányút során elkezdődtek a 2015. nyarára Pécsre tervezett „Summer School” előkészületei. A külföldi potenciális előadókkal előzetes tárgyalásokat folytattunk a nyári kurzuson való részvételükéről, a tervezett szakmai programról. A megkezdett külföldi partnerek az időpont-egyeztetéseket követően vállalják a részvételt a 2015. évi nyári kurzuson.

Csákvári Tímea (Egészségbiztosítási Intézet, Zalaegerszeg) díjnyertes poszterével

A tanulmányút a TÁMOP-4.1.1.C-13/1/KONV-2014-0001 „Az élettudományi-klinikai felsőoktatás gyakorlatorientált és hallgatóbarát korszerűsítése a vidéki képzőhelyek nemzetközi versenyképességének erősítésére” pályázat támogatásával valósult meg.

Dr. Boncz Imre
egyetemi tanár, intézetigazgató

Dr. Endrei Dóra PhD
KK főigazgató-helyettes, adjunktus

A Gasztroenterológiai Társaság Endoszkópos Szekciójának vándorgyűlése

2014. október 3-4-én rendeztük Pécsen, a Tudásközpontban a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Endoszkópos Szekciójának 2014. évi vándorgyűlését. A kongresszus fő témája „Szövődmények endoszkópia során, rizikófaktorok, megelőzés és ellátás” volt. A témaválasztást indokolta, hogy az endoszkópos módszerek folyamatos fejlődése révén a hagyományosan diagnosztikus vizsgálmódszer egyre gyakrabban és több területen alakul át terápiás alternatívát is kínáló beavatkozássá, ami a pusztán diagnosztikus vizsgálatokban is meglévő komplikációk veszélyét tovább fokozza. A vándorgyűlésre több mint 300 résztvevő regisztrált. A főtéma előadásait 22 felkért előadó tartotta 5 szekcióban, az asszisztensi fórumon 3 előadás hangzott el. Nagy érdeklődés kísérte a 20 szabadon bejelentett előadást és teltházzal került sor a 15 videó esetbemutatóra is. A Friedrich László Emlékéremet ebben az évben *Rácz István* professzor (Győr) vehette át. A zsúfolt szakmai programot péntek este a Zsolnay Mauzóleum meglátogatása és a Zsolnay Negyed E78 rendezvénytermében tartott bankettvacsera színezte. A vándorgyűlésen 20 műszer- illetve gyógyszerforgalmazó cég kiállítás-

A Friedrich-díj átadása Rácz István professzornak

sal vett részt, támogatásukat ezúton is köszönjük.

A kongresszus szakmai sikeréhez kollégáim, a klinika gasztroenterológus csapata és endoszkópos asszisztensnőink aktív részvétele nagyban hozzájárult, az ő munkájukat is szeretném még egyszer megköszönni!

Dr. Vincze Áron, a vándorgyűlés főszervezője,
az Endoszkópos Szekció titkára

Konferencia-beszámoló

20th International Symposium on Regulatory Peptides

(XX. Szabályozó Peptid Nemzetközi Szimpózium, Kyoto, 2014. szept. 7-10.)

Az őszi szemeszter elején került megrendezésre a „20th International Symposium on Regulatory Peptides” című konferencia Japánban, Kyoto városában, szeptember 7-10. között. A konferencián a kar számos dolgozója vehetett részt a „Neuropeptid-közvetített neuronális, vaszkuláris és immunmechanizmusok komplex vizsgálata” című TÁMOP 4.2.2.A-11/1/KONV-2012-0024 pályázatnak köszönhetően. A Farmakológiai és Farmakoterápiai és az Anatómiai Intézet munkatársai képviselték egyetemünket a szabályozó peptidekről szóló konferencián, amely kutatási területünk legmagasabb színvonalú nemzetközi rendezvénye volt. A részletes programot az érdeklődők megtekinthetik a www.regpep2014.com honlapon.

A konferencia elnökével, Seiji Shiodával évek óta tart intézeteink kollegiális viszonya, így rendkívül barátságos fogadtatásban és nagy vendégszeregetben volt részünk. A konferencián mintegy 150 fő vett részt, azonban a hasonló kutatási témák módját adtak számos probléma eredményes vitájára, meglévő kollaborációs kapcsolatok elmélyítésére és továbbgondolására, valamint új együttműködések kialakítására.

A szimpóziumra utazók közül meghívott előadást tartott Pintér Erika, Helyes Zsuzsanna és a PACAP munkacsoporthoz tartozó Juhász Tamás (Debreceni Egyetem). Ezen felül karunk 15 poszter előadással mutatta be a nálunk folyó kutatásokat.

A konferencia köré szerveződő közösségi programok során a

*Hátso álló sor: Fülöp Balázs, Scheich Bálint, Juhász Tamás, Szántó Zalán.
Első álló sor: Pohóczky Krisztina, Kemény Ágnes, Atlasz Tamás, Borbély Éva,
Botz Bálint, Ságly Éva, Kun József.
Ülő sor: Tamás Andrea, Reglódi Dóra, Pintér Erika, Helyes Zsuzsanna, Szőke Éva, László Eszter.*

Kyoto tartományban található UNESCO világörökségek egy részét megtekinthettük, valamint a gálaesten autentikus meiko-táncot is láthattunk. Igazán különleges élmény volt bepillantást nyerni Kyoto csendes városában egy tőlünk ennyire távol álló kultúrába, amit még nem ért utol a globalizáció.

Fülöp Balázs

XXIV. Pilaszanovich Imre vendégprofesszori előadás

2014. november 10-én – huszonnegyedik éve és 24. alkalommal – került sor az orvoskarunk szokásos hétfői Tudományos Szakosztály Ülésének keretében a XXIV. Pilaszanovich Imre emlékelőadásra és a hozzá csatlakozó magyar prezentációra.

A fiatalabb generációk számára – akik nemcsak nem találkozhattak, de nem is hallották *Pilaszanovich Imre* nevét – elmondom, hogy ő volt a pécsi gyermeksebészet megalapítója. Neve Európában, főleg a német nyelvterületeken igen ismert volt. Mélyen humánus, nagy tudású főnök és jó barát egyedülálló keveréke volt. Soha nem parancsokkal irányította a munkát, hanem jó példa adásával. Hobbija a vasút és a mozdonyok voltak. 1990-ben hagyott el bennünket, de emléke továbbra is él tanítványai, barátai emlékében mind itthon, mind külföldön.

Hálás tanítványai 1991-ben létrehozták az évenkénti Pilaszanovich Imre Vendégprofesszori Címet és Emlékelőadást. Minden évben a világ egyik legjobbnak tartott gyermeksebésze 2-4 napra Pécsre látogat. A pécsi tartózkodás csúcspontja a vendégprofesszori előadás. A külföldi vendégek nemcsak Európából és az Egyesült Államokból, hanem Kanadából, Fokvárosból, Tokióból, Melbourneből, Delhiből is érkeztek Pécsre.

Agostino Pierro professzor, az észak-amerikai kontinens talán legnagyobb gyermekórházának gyermeksebész vezetője, Torontóból jött Pécsre az ez évi emlékelőadás megtartására. Nagyszerű előadásának címe: „Evidence based surgery: the role of basic science, surgical innovation and clinical trials”. A szokásos

csatlakozó magyar nyelvű előadást neves magyar szaktekinetly tartotta: *Sótonyi Péter* akadémikus, a Semmelweis Egyetem professzora, emeritus rektora. Előadásának címe: „Rendkívüli csecsemő- és gyermek-halálesetek Budapesten (1945-2010)”

A Donhoffer Tanterem most is (mint korábban) megtelt oktatóinkkal és a szokásos érdeklődő medikusokkal.

Pintér András dr

A címben szereplő szleng kifejezést általában akkor használjuk a mindennapi beszédben, amikor a minket érintő események sorában valamilyen kellemetlen tényező jelentkezik, aminek hatását később fogjuk érzékelni. Ennek kivédésére már nincs idő, a hatást tudjuk csak csökkenteni. Nagyjából ez a helyzet, amikor az orvosi gázok pillanatnyi helyzetét, a felhasználás követhetőségét, a szabályoknak való megfelelést nézzük.

Kezdjük egy, első olvasatban furcsának tűnő ténnyel: a gyógyításban használt gázok a gyógyszerjogi értelemben gyógyszernek minősülnek. Ennek értelmében azok felhasználását a beérkezéstől, tartályba töltéstől kezdve a betegbe juttatásig pontosan nyomon kell(ene) követni. Ellenkező esetben a termékfelelősségre és részben a betegbiztonságra vonatkozó szabályoknak nem teszünk eleget.

Mentség: a Klinikai Központ telephelyei „történelmileg” szét-szórta helyezkednek el, intézményi logisztikájuk és az ezzel kapcsolatos feladatrendszer szétaprózott, összerendezettségük alacsony fokú. (A Klinikai Központ felállításban 4 kórház örökségét jeleníti meg.) További mentség: Az orvosi gázok kezelésére országosan sincs egységes gyakorlat. A Klinikai Központi Gyógyszertár ebben a helyzetben a gyógyszerminőség felügyeletében vehet csupán részt, utólagosan dokumentál, viszont nem rendel, nem vesz át gázokat. A felhasznált orvosi gázok éves költsége – a bérleti díjakkal, karbantartással és a (sajnos rendszeres) késedelmi kamatokkal együtt – eléri a 100 millió forintot. Belátható, hogy ilyen költségű gyógyszer felhasználásának legalább közelítő pontosságú követése minden klinika elemi érdeke.

Miért állítom a címben, hogy gáz van – és nemcsak a vezetékben? Az orvosi gázokra vonatkozó beszállítói szerződések felülvizsgálatra szorulnak, egy következő tenderkiírás alapjaként már nem szolgálhatnak. A gazdasági események változása miatt az ilyen szerződéseket mintegy négyévente célszerű újítani (természetesen

Gáz van

folyamatos, legalább évenkénti monitorozás, azaz szakmai és gazdasági értékelés mellett).

A gázfelhasználásra vonatkozóan közelítő adatok állnak csak rendelkezésre, amik a tényleges klinikai “fogasztást” nem minden esetben reprezentálják. A palackos gázok klinikánkénti forgalma darabszámra még követhető, a cseppfolyós oxigén költségének Klinikai Központra vetítése viszont egy, a klinikák közt létrejött konszenzuson (!) alapul. Természetesen nem mondható meg literes pontossággal, hogy melyik beteg mennyi oxigént lélegzett be klinikai ellátása alatt, de ha egy súlyszámra eső gázfelhasználást nézünk klinikánként, akkor azok a klinikák használják a legtöbb cseppfolyós oxigént, ahol nincs is vezeték. Adekvát vetítési alap híján a tényleges felhasználás tehát nem mérhető.

Folytatódik a „400 ágyas” (már csak 350) klinikai tömb rekonstrukciója, klinikák költöznek a közeli és távolabbi jövőben, ezzel együtt telephelyek szűnnek meg. Itt az ideje, hogy ezzel együtt az orvosi gáz-ellátás is korszerű és pontos beszállítói szerződések alapján történjen. Új orvosi gáz-gázellátási tender kiírása vált szükségessé. Hogy a beszerzés és felhasználás nemcsak a szabályoknak megfelelő, hanem követhető is legyen, az új tender kiírásánál a következő kívánalmakat figyelembe kell venni:

- A műszaki és anyagi szempontok mellett kellő súllyal szerepelnek az orvos- és gyógyszerészi szakmai elvárások.
- Az orvosi gázok forgalma átlátható és ellenőrizhető – a többi gyógyszerrel megegyező módon.
- A Klinikai Központ minőségbiztosítási rendszerébe a Műszaki Igazgatóság orvosi gázkezelési gyakorlata is beletartozik.

A cikk alapjául szolgáló, a Gyógyszerterápiás Bizottság 2014. október 8-i ülésén ismertetett beszámolót a Klinikai Központ igazgatása elfogadta.

Molnár Béla

Klinikai Központi Gyógyszertár

SKÓCIAI SZENT MARGIT SKÓCIÁBAN

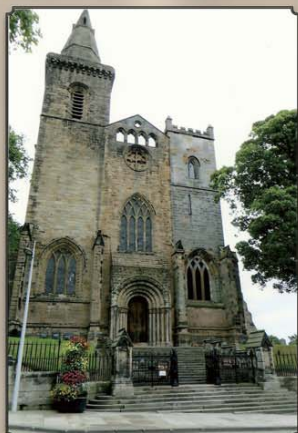
Szent Margit kápolna (Edinburgh, vár)

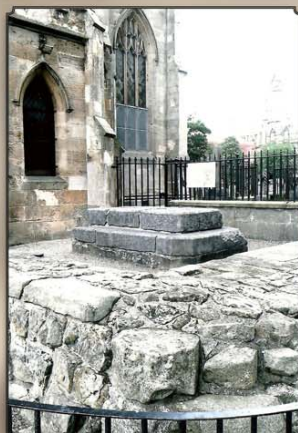
Szent Margit kápolna: az oltár-terítő: Opus Anglicum (aranyhímzés), amelyet Margit királynő vezetett be Skóciában.

Szent István (1000-1038) magyar király koronázó palástja: Opus Hungaricum (aranyhímzés)

Dunfermline, apátság: alapította: III. Malcolm és felesége Margit.

Az apátsághoz hozzáépített Szent Margit kápolnában a szentté avatáskor újratemetik Margit királynőt és családját (1250. június 19.) - ma romokban.

Az apátsági templom Skóciai Szent Margit életét ábrázoló nagy vitraza (1932): kétszer négy üvegtábla, a tetején Margit címere: a hajó és a Szent Lelket jelképező galamb.

Az alsó négy üvegtábla Margit házasságát mutatja Malcolm királlyal családjá és az őt kísérő magyar lovagokkal.

A felső négy üvegtábla közepén az árva gyermekeket fogadó Margit királynő, jobb oldalon az általa alapított hímző-, bal oldalon pedig a szövő-iskola.

Szent Margit Barlangja: a fal képei összegzik életének állomásait, balra fent Margit királynő kedvenc imakönyvéből olvas fel férjének.

A Barlang lejárata (86 lépcső): fent a nádasdi templomban is megfigyelhető kép.

A Barlang mélyén Margit királynő imádkozik a skót fekete kereszttel a mellén.

Skóciai Szent Margit ezüst fej-ereklyéje (másolat), Dunfermline apátság.

Dr. Somos Zsuzsanna összeállítása

Harmónia – kattintásnyira

Beszélgetés dr. Fodor István csíkszeredai fül-orr-gégész főorvossal, akinek az Orvoskar aulájának galériáján nyílt tárlata

Amikor megkerestem, éppen a Hargita fehér csúcsait nézte, és azon töprengett, ideje lenne lencsevégre kapnia a hófölte magaslatokat. Az őszi végi, tél kezdeti időszakot amúgy is nagyon kedveli, hisz ezek az átmenetek harmonikus szinkavalkádót teremtenek számára. Ilyenkor autóba ül, és elindul. Tervezetten kicsit korábban, mint ahogyan a rendelése indul, hogy még legyen ideje meg-megállni, megérezni és elkapni a fontos pillanatokot. De van, hogy “gépen száll fölébe”, így adva sajátos rácsodálkozást a látottakra, a Székelyföld semmivel sem hasonlítható csodáira. A harmóniáért megy. Minden egyes kompozíciójában ezt keresi. Nem a sikert, az elismerést, csak ezt az apró örömet, ami mára már másokévá is lett.

– Amikor útnak indul, előre eltervezi, hogy mit fog fotózni, vagy átadja magát a meglepetéseknek?

– Mind a két változat érvényes. Van olyan, hogy autózás közben megragadja valami a figyelmemet, amit aztán lefényképezek, és előfordul az is, hogy szándékosan megyek egy helyre, mert tudom, hogy ott jó kép születik. Utóbbi esetben már egy kész, megkomponált képet látok magamban, a táj egy részletét, ahogy aztán az később a fotón megjelenik. Ez amolyan “fénykép formájú csömlátásszerűség”, ami a fejemben van. Fontos, hogy az általam elképzelt kompozícióhoz a körülmények is adottak legyenek, elsősorban a megfelelő fényviszonyok, így aztán egy-egy helyre többször is visszatérek.

– Látott mostanában olyasmit, ami megragadta a figyelmét, amiért majd visszatér?

– Igen, most egy gyimesi utazást tervezek, és ezt addig nyélbe szeretném ütni, amíg tart az őszi-téli találkozás. Nagyon szép, gazdag és vegyes a táj arrafelé, néhány éve már jártam ott, igaz, akkor még októberben, és nagyon megragadott. De nemcsak a fotók miatt jó ott lenni, hanem a személyes élmények miatt is.

– A repülőgépes útjait attól függően szervezi, ráér-e a barátja, Elek Sándor; aki vezeti a kisgépet?

– Igen, meg attól függően is persze, milyen az időjárás. Két évvel ezelőtt, egy őszi napon repültünk fel először, amolyan próbaképp. Gyönyörűen sütött a nap, kristálytisztá volt a levegő, nagyon inspiráló volt minden. Már az első felvételek is nagyon szépek lettek, anélkül, hogy technikailag készültem volna erre, holott egy műanyag felületen át kellett fényképezni, ami ráadásul görbe felület, és közben mozgott is a gép, 150 km/órás sebességgel. Igazán ez a spontaneitás lelkesített tovább. Tetszett, hogy gyorsan kell reagálni, még akkor is, ha a pilóta barátom azért megtette, hogy vissza-visszatért egy-egy pozícióba.

– Alapvetően bibelődő típus, vagy általában pontosan, és viszonylag gyorsan tudja, mit akar, és már kattint is?

– Alapvetően gyorsan döntök, ugyanakkor vannak témáim, amelyekhez visszatérek, és tökéletesítem őket. Ez a szándékom ugyanakkor sokszor kútba esik, mert valahogyan mindig a legelső felvétel bizonyul a legjobbknak. Rájöttem, hogy túlkomplikálni ezt sem jó.

– A természetnek mely jelenségei vonzzák leginkább: egy faág, egy hegycsúcs, vagy a színek, fények összehatása egy-egy tájjelenetben?

– Nem annyira az apró részletek a fontosak számomra, sokkal inkább az összehatás, a táj esztétikuma érdekel.

– Minden egyes fotóján átsugárzik a harmónia. Ez a lelkéből fakad, tehát Ön egy kiegyensúlyozott, harmóniában élő ember; vagy pedig óhajítja ezt az egység-élményt, és azért törekszik alkotásaiban erre?

– A kérdés mindkét részére igennel tudok válaszolni. Kiegyensúlyozott embernek gondolom magam, ugyanakkor áhítozom is a harmóniára, és arra, hogy ezt megmutassam másoknak is. Nem exhibicionizmusból, sokkal inkább a megosztás élményéért. Ezt a tájat mindannyian látjuk, de igazán csak úgy irányulhat rá a figyelem, ha meg is jelenítjük. Azt tapasztaltam, hogy amit én szépnek látok, az másoknak is szép, és ez megnyugtató visszajelzés számomra.

Ami még fontos üzenet lehet a fotók által, hogy meg kell próbálni mindenben meglátni a szépet.

– Azt csiripelik a madarak, hogy Ön nagyon igényes ember, a szépség, a tisztaság, a nyugalom a hétköznapijában is fontos, azon a fül-orr-gége osztályon is, ahol dolgozik, Csíkszeredán.

– Talán épp azért, mert alapvetően ez nem megnyugtató hely egy olyan embernek, aki betegen érkezik ide. Húsz éve vagyok itt, az épület, a Megyei Kórház, amiben dolgozom, Csíkszereda legrégebbi épülete. Szerencsére sikerült nagyon szépen renováltatni, a saját ízlésemnek megfelelően, a nyílászáróktól kezdve, a padlón, a csempeken át mindent magam választhattam. A személyzet kiválasztásában is volt szerepem, azok maradtak, és olyanok jöttek, akik megfelelték az én szempontjaimnak.

– A fotósok, fotóművészek zöme a természetfotózásból indul, aztán a pályájuk későbbi szakaszában jutnak el a szociófotóig. Azt gondolná az ember, utóbbi a nehezebb műfaj. Ön fordítottan járja ezt az utat, a szocio műfajjal kezdte. Miért?

– Fiatalabb korban forradalmibb gondolkodású voltam, pedig akkoriban egyszerűbb lett volna tájakat fényképezni, hisz az akkori kemény, diktatórikus rendszer nehezen tűrte a koldusokról, a hétköznapiokról készült fotókat. Nyomasztó, sötét évek voltak ezek a 80-as évek, amikor én egyetemista voltam, a falurombolással, a városrészek lebontásával. Akkoriban barátaimmal jártuk a nagyvárosokat, Marosvásárhelyet, Kolozsvárt, de nem azért fotóztunk, mert célunk volt vele, egyszerűen csak érdekeltek a történések.

– Mégiscsak nehezebb lehetett a fontos pillanatokot elkapni ezekben a helyzetekben, sokkal inkább, mint most, a természetben, hisz utóbbi esetben a visszatérésnek adott a lehetősége.

– Ez így van, de azért ugyanazt a tájat sem lehet kétszer ugyanúgy lefényképezni. Más az esti fényben, más reggel, és többször csalódtam, amikor azt gondoltam, ha visszamegyek másnap, akkor is jól sikerül. A pillanat varázsa itt is érvényesül.

– Meddig fogja még a természetet fotózni? Gondolkodik korszakokban?

– Nem gondolkodom, ahogyan nem tartom fotóművésznek sem

magam. A kiállításokra sem készültem, így alakult, ez most nekem jó, ezt szeretem, de nincsenek hosszabb távú terveim vele.

– *Pedig díjakat is nyert fotóival, elég csak a Marosfő című képére gondolni, ami az Év fotója címet kapta a Csodálatos Székelyföld portál hirdette természetfotó pályázaton.*

– Igen, de ez az elismerés olyan, mintha nem is nekem szólna, hanem valaki másnak. Egyelőre naiv módon veszek részt ezekben a történetekben, és talán jobb is így.

– *Facebook-oldalán láthatók csodásabbnál csodásabb fotói. Ez a naplója?*

– Igen, ez azért fontos, mert nem mindig emlékszem pontosan arra, mi, mikor történt. Ez a napló emlékeztet, egyben segít abban, hogy dokumentáljak is.

– *Hány éve foglalkozik komolyan ezzel a hobbival, azaz mióta viszi tudatosan magával a fényképezőgépet?*

– Mindössze két-három éve viszem magammal a gépemet, és azóta osztom meg másokkal is az élményeimet. Az már előtte is előfordult, hogy diaporáma vetítéseket rendeztünk nagyobb társasággal, de csak szórakozásból.

– *Összeszámolta, hány fotó született ebben a két-három évben?*

– Összesen huszonnégyezer, ezt azért tudom ilyen pontosan, mert a legutóbbi gépem van számláló.

– *Azt is pontosan tudja, hány fényképezőgépe volt eddig?*

– Hét-nyolc biztosan. Az utóbbi időben jó minőségű, középkategóriás masinákat vásárolok. A mostani egy olyan, aminek a felbontása elérte a régi filmes gépekét, azt a bizonyos 24x36 milliméteres filmkockát.

– *Örül-e annak, hogy immár Pécssett is láthatóak a fotói?*

– Ennek külön örülök, ahogyan a kolozsvári tárlatnak is, ami Tompa Gábornak, a Kolozsvári Állami Magyar Színház igazgatófőrendezőjének unszolására jött létre. Ez a kolozsvári bemutatkozás már megtörtént, amikor talákoztam Gerlinger Imre professzorral egy konferencián. Az ő ötlete volt, hogy ez a kiállítás itt is látható legyen, Pécssett, azok után, hogy megtekinthető volt az őszi, magyarországi kongresszuson is. Várakozáson felüli élmény volt ott lenni a megnyitón, mert sokan eljöttek, és igazán kedvesek voltak. A képek vándorlása ezután is folytatódni fog, mert a Pécsi Fotóklub is szeretné kiállítani őket, várják még Kaposváron, Szegeden és Kecelen is. Januárban a székelyudvarhelyiek láthatják majd, és remélhetőleg valamikor a csíkszeredaiak is, mert itt, helyben még nem volt tárlatom. Céloom a bemutatással az, hogy aki nem ismeri a Székelyföldet, legalább így, fotókon keresztül közelebb kerülhessen hozzá. Aztán egyszer hátha kedvük szottyán el is jönni, hogy élőben láthassák ezt a csodát.

Schweier Rita

(Dr. Fodor István aulabeli kiállításából látható válogatás a középső oldalakon – a szerk.)

A Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Könyvtár magyar nyelvű folyóirataiból válogatunk Orvosi Heti Szemle (1886-1914)

100 éve – 1914. december 27-én szűnt meg az első magyar nyelvű referálólapnak tekinthető periodikum, a *Flesch Nándor* (1861-1933) és *Heltai Manó* (1861-1912) által szerkesztett Orvosi Heti Szemle.

Az 1886 októberében útjára indított folyóirat – amint az alcíméből kiderül – gyakorló orvosok számára készült. Évfolyamonként induló folyamatos lapszámozással jelent meg. A referátumok is folyamatos számozást kaptak.

Heti rendszerességgel tudósított a belgyógyászat, gyermek- és elmeorvosok, sebészet, szülészet, szemészet, gége- és fülgyógyászat, bőr- és bujakór, gyógyszer, méregtan, általános kór, bonczan, élettan, kórbonczan, kórvegytan, törvényszéki orvostan, közegészségügy témakörében megjelent külföldi és magyar orvosi „világirodalomból”. A szerkesztők szerint, aki ezt a lapot olvasta, bátran elmondhatta magáról, hogy „nincs a nagy internationalis orvosi irodalomnak oly zuga, mely előtte ismeretlen maradt volna”.

Az első évfolyamból, a teljesség igénye nélkül sorolunk fel néhány folyóiratot, mely a referátumok forrásául szolgált: *Centralblatt f. klin. Med.*, *Virchow Archiv f. pathol. Anat.*, *Lancet*, *La France médicale*, *DMW*, *MMW*, *Vratche*, *The London medical Record*, *Deutsch. Militärärztl. Zetschr.*, *Rev. Cienc. Med. de Barcelone*, *Korrespondenzbl. Schweiz. Arzte*, *Zeitschrift f. Ohrenheilkunde*.

A bemutatott könyveket – a 4. számtól külön rovatot indítottak „Könyvismertetés” címmel – *iff. Nagel Ottó* könyvkereskedésében, „Múzeum-körút, Nemzeti Színház bérházában”

rendelheték meg az érdeklődők.

Az Orvosi Heti Szemle kiadásával kapcsolatos szerkesztői elképzelésekről az egyes füzetek végén elhelyezett „Szerkesztői üzenetekből” nyerhetünk képet. Céljuk volt, hogy a német befolyás alól függetlenítsék a magyar orvosi irodalmat, illetve közönységet. Ezt több ízben is megfogalmazták a szerkesztők. „Németország igazán elárasztja hazánkat folyóiratokkal. Pedig itt volna már az ideje annak, hogy a magunk lábán járjunk. Azt mi nem találtuk soha elítélendőnek, ha a hazai rosszat a külföldi jóért mellőzték, de viszont méltán elvárhatjuk, hogy ha orvosi közönységünk két egyenrangú lap, külföldi és hazai közt választhat, ez utóbbinak adjon előnyt.”

Az eredeti közlemények megjelentetésétől sem zárkóztak el a kiadók, ha az a gyakorló orvos érdeklődésére számíthatott, újat tartalmazott, „rövid és velős, minden czafrangtól mentes” volt.

A negyedik számtól kezdve változtatták meg a közlemények betűit „mediaeval”-ról új „antiqua”-ra, és indították útjára az „Újdonságok” rovatot, mely az orvosi társadalommal kapcsolatos közügyek fórumává vált. Első hírként – 1886. november 21-én – a Hőgyes Endre kutatásai nyomán előállított „veszetség fix vírusáról” szóló beszámoló szolgált.

Érdekességként említjük meg az alábbi hirdetést: „Tekintettel az ország több részében uralkodó himlő-járványra, valamint azon körülményre, hogy kivált fővárosi orvosok, most csak nehezen juthatnak jóminőségű oltó-anyaghoz, az Orvosi Heti Szemle szerkesztősége gonoszkodott róla, hogy kipróbált jóságú állati himlő-oltóanyaggal mindig szolgálhasson. Egy phiola ára 1 frt”.

Az Orvosi Hetilap 1975. (116. évf.) 28. sz. 1653-1655. oldalain jelent meg Szállási Árpád: Flesch Nándor lapja, az Orvosi Heti Szemle címmel. Érdemes elolvasni, mert sok érdekes részlet tudható meg a folyóiratról, azonban a megszűntével kapcsolatos feltételezés helytelen: „Az Orvosi Heti Szemle feltételezhetően a világháborús papírhány és a szerkesztő-kiadó – 1894-től Flesch az egyedüli szerkesztő (G.T.) – más irányú elfoglaltsága miatt szűnt meg.”

Az 1914. december 27-én megjelent 57. kötet 26. számában Flesch az alábbi „Bucsuszó”-t közli: „28 év előtt örömmel alapítottam e lapot és most mély sajnálattal beszüntetem. Be kell

szüntetnem, mert a lap semmiképp sem felelhet meg főfeladatának: hogy az orvosi világirodalomról tájékoztassa olvasóit. Német orvosi lapokon kívül külföldi orvosi lap ez idő szerint nem kerül hozzánk. Ha jobbra fordul minden, béke honol e hazában, ha a nemzetek közt és, a mire a világtörténelemben nem volt példa, a nemzetek tudományos tevékenysége közt emelt falak ledőlnek, akkor talán újból megjelenik e lap. Akkor majd kérdést intézünk hű olvasóinkhoz, kívánatosnak tartják-e ezen feledést. Addig is melegen köszönöm azt a támogatást, a melyben becsületes törekvéseimet részesíteni képesek voltak.”

Háborúval kapcsolatos közlemények

cím	oldalszám
Háború előtt	163
Harcztéri sebészeti tapasztalatok	256
Sebesült katonáknak szeszes italok és nyers gyümölcsök élvezetétől való óvása	256
Hadi sebészeti tapasztalatok a második balkánháborúból	257
A takarékos gyorsított sebgyógyítás a háborúban	275, 438
Hadi sebészeti tapasztalatok	258, 341, 399, 414, 439, 446,
Hadi kitüntetések orvosoknak	378, 393, 456, 491
Hadi szemészeti tapasztalatok	304
Hadi sebészeti értekezletek	309
A harcztéri sebesülések gyógyítása	340
Hadi járványok leküzdése	374
Harcztéri kitüntetések	409
Harcztéri sebesültek elhelyezése megfigyelő állomásokon	410
Hadi sebek. Általános elvek a hadi sebek gyógyításában	438
Sebészet a háborúban	464
Hadi törvényszéki ítélet, német katonaorvosok felett	471
Harcztérről hazatérő katonák megfigyelése	473
A fejsérülések a háborúban fülorvosi nézőpontból	479
Széljegyzetek a mai hadi sebészethez	480
A gerinczvelő lövési sérülései	480
Élmények és sebészeti tapasztalatok egy német tábori kórházban	494
A harcztérről sebesülten visszaérkezett szabadságonlévő, magánápolásban álló katonák után felmerült gyógy- és kötszer költségek fedezése	505

1. táblázat. Orvosi Heti Szemle 1914. júliustól decemberig megjelent számaiban található háborúval kapcsolatos cikkek

Dr. Gracza Tünde

Kutatói-oktatói-klinikai pályázat

A pályázat beadásának határideje: 2015. január 21. szerda 12.00 óra

A PTE ÁOK dékánja és a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága pályázatot hirdet fiatal oktatók részére rövid külföldi tanulmányútra a 2015-ös évben.

A pályázat célja

A kar fiatal oktatói számára lehetőség biztosítása arra, hogy rövid idejű, 7-14 nap keretében, munkájukhoz szükséges új kutatási módszert, új műtéti technikát, diagnosztikai eljárást sajátítsanak el valamely európai intézetben, klinikán, illetve, hogy a megvalósult tanulmányutat követően elősegítse a partnerintézmény munkatársai visszahívását.

A pályázat feltételei:

- 30-45 év közötti életkor
- Klinikusoknál szakvizsga megléte
- Elméleti intézetben PhD-fokozat
- Megfelelő szintű nyelvismeret

A pályázathoz szükséges dokumentumok:

- Szakmai önéletrajz
- Nyelvismeret igazolása
- Szakvizsga bizonyítvány illetve elméleti intézet esetén doktori oklevél (PhD) másolata
- Munkaterv (a tanulmányút céljának/várható hasznának megjelölésével)
- Intézetvezető támogató nyilatkozata
- Fogadó nyilatkozat partner egyetemtől/intézettől
- A tanulmányút költségterve (szállás, utazás)

A pályázat elbírálása

A beadott pályázatokat erre a célra létrehozott bizottság fogja elbírálni, melynek tagjai: kutatási, oktatási és külügyi dékán-helyettesek, NKB elnöke, NKB titkára és az NKB oktatói referense.

Egy intézetből/klinikáról max. 2 fő támogatható az adott pályázat során!

A pályázat elbírálásának kritériumai

A beadott munkaterv alapján azok a pályázatok élveznek előnyt, melyek megvalósításával karunk oktatói és kutatói a kint szerzett ismereteiket felhasználva itthoni munkájukban várhatóan jelentős előrelépést tudnak elérni. Az előző évben már utazott pályázók ebben az évben nem pályázhatnak.

A pályázat elbírálásánál előnyt jelent:

- ha a pályázó még nem utazott ezzel az ösztöndíjjal
- a fogadó egyetemtől szállást/hozzájárulást kap a pályázó
- ha előzetesen közös szakmai kapcsolat van a fogadó féllel
- 2 hetes tanulmányutak

A pályázati összeg felhasználása

Maximálisan adható támogatás 400.000.-Ft, utólagos elszámolás alapján, a költségek fedezésére előleg biztosított.

Támogatott költségek:

- Utazási költség elszámolása repülőjegy vagy vonatjegy alapján, saját gépjármű használat esetén, km alapján
- Szállásköltség számla alapján
- Napidíj nem számolható el

A pályázat beadási helye és további információ:

Nemzetközi Kapcsolatok Irodája
Tomózer Anett irodavezető
PTE ÁOK, Szigeti u. 12. I. emelet
Tel.: 72/536-358
Email: nkb@aok.pte.hu

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Anatómiai Intézetből

■ Kiss Péter és Tamás Andrea előadást tartottak az *Idegtudományi Centrum szemináriumán* október 16-án.

■ Intézetünk PhD-hallgatói, Fülöp Balázs Dániel és Horváth Gábor részt vettek a *46th Annual Scientific Meeting of the Hungarian Medical Association of America* konferencián Sarasotában (USA), október 26-31. között, ahol mindketten előadást tartottak.

■ Opper Balázs „Giliszta immunsejtek aktivációjának és lysenin-expressziójának vizsgálata” című PhD-értekezésének védésére november 4-én került sor a Immunológiai és Biotechnológiai Intézetben (téma-vezető: Engelmann Péter).

■ Regldői Dóra „A PACAP neuropeptid szerteágazó hatásainak vizsgálata” címmel ismertette az intézet tudományos eredményeit Gödöllőn, a *Mezőgazdasági Biotechnológiai Kutatóintézet által szervezett Tudományos napok* (november 5.) keretében, valamint a Budapesten megrendezésre kerülő *Magyar Orvostudományi Napokon* (november 5-6. között).

■ Düh Adrienn képviselte intézetünket a Magyar Nephrológiai Társaság XXXI. Nagygyűlésén Egerben (november 6-8. között), ahol bemutatta munkacsoportunk legújabb eredményeit a PACAP diabeteses nephropathiában kifejtett hatásával kapcsolatban.

■ Tamás Andrea a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából november 7-én *PAB Tudományos Díjban* részesült.

■ Intézetünk TDK- és PhD-hallgatói szerepeltek a *Pécsi Tudományegyetem Idegtudományi Centrum és Szentágotthai János Kutatóközpont PhD- és TDK-konferenciáján* (november 13-14. között), ahol Jüngling Adél, Kovács László, Gaszner Tamás és Karádi Zsófia 2. helyezést értek el. A konferencián sikeresen szerepelt még Gáspár László és Balogh Dorottya is.

■ Regldői Dóra és Tamás Andrea részt vett a *Society for Neuroscience* (november 15-19.) konferencián Washingtonban, ahol – Gaszner Balázssal együtt – két posztert mutattak be, és kollaborációs látogatást is tettek a Washington és Howard University intézeteiben.

■ László Eszter PhD-hallgató Zalakaroson képviselte intézetünket a *Magyar Transzplantációs Társaság XVI. Kongressz-*

szusán (november 22-23. között), ahol előadást tartott legújabb kutatási eredményeiről.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ A Magyar Atherosclerosis Társaság XX. Kongresszusát 2014. október 16-18. között rendezték meg Sopronban. A Kardiológiai-Angiológiai Munkacsoportot dr. Biró Katalin képviselte a következő előadás megtartásával: Biró K. és mtsai: „Transcutan parciális szöveti oxigénnyomás mérés és a hemoreológiai paraméterek vizsgálata retinopátiás betegekben”.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ 2014. november 20-22. között Budapesten a *Magyar Imre EASD Clinical Postgraduate Course* című rendezvényen Wittmann István „New insights into the development of insulin resistance: evidence for the role of flawed amino acid?” és „Novel urinary biomarkers of diabetic nephropathy” címmel tartott előadásokat, valamint a *Clinical Sciences* című szekció üléselnöke volt.

■ November 28-29-én Eszéken rendezték a *Third International Symposium on Hypertension: Translational Medicine in Hypertension – Young Investigator Conference* című rendezvényt. A konferencián Wittmann István „Novel mechanisms of hormonal resistance” címmel előadást tartott, valamint a *Metabolic disturbances* című szekció illetve egy poszterszekció üléselnöke volt. Sélley Eszter „Vasodilatation by lixisenatide in the rat thoracic aorta, mediated by an unknown receptor” címmel tartott előadást, illetve a *Blood pressure regulation* című szekció moderátora volt.

■ November 27-29. között Budapesten tartották a Magyar Belgyógyász Társaság 45. Nagygyűlését, melyen Edel Zsófia az *Infektológia* című szekció üléselnöke volt valamint előadást tartott „Az antibiotikum-fogyasztás globális hatása gyermek- és felnőttkorban” címmel. Dr. Kovács Tibor „Kardiorenális szindrómák osztályozása, patofiziológiája és klinikuma” címmel tartott előadást.

A Farmakognózi Tanszékről

■ A Magyar Biológiai Társaság Pécsi Csoportjának 2014. november 13-i, 267. szakülésén tanszékünk részéről a következő előadások hangzottak el: Patay É.B., Papp N.: *Coffea* taxonok mikrobiológiai vizsgálata; Tóth M. és mtsai: *Etnofarmakológiai tanulmányok a Szatmár megyei Túrterebesen*.

■ Dr. Horváth Györgyi a következő poszterprezentációval vett részt a Magyar Elválasztás-tudományi Társaság (METT) Vándorgyűlésén (Egerszalók, 2014. november 12-14.): Horváth Gy. és mtsai: *TLC-bioautográfia; a rétegekromatográfia szerepe illóolajok antibakteriális hatásának vizsgálatában*.

■ A Cordobában (Spanyolország) 2014. november 17-21. között megrendezett „6th International Congress of Ethnobotany” konferencián tanszékünk munkatársai a következő munkákkal szerepeltek: Papp N. et al.: *Study of some medicinal plants used in Transylvanian ethnobotany* (előadás); Patay É.B et al.: *Historical ethnobotany and antimicrobial effect of some Coffea species* (poszter); Gyergyák K. et al.: *Occurrence and ethnobotanical data of Thymus taxa along the Nagy-Homoród river, Romania* (poszter); Dénes T. et al.: *Ethnobotanical inventory in Mere“ti, Romania* (poszter).

■ A 2014. november 28-30. között Eszéken megrendezett „Third International Symposium on Hypertension” elnevezésű konferencián tanszékünk munkatársai a következő poszterprezentáció társszerzőiként szerepeltek: A. Ashraf et al.: *Ethnomedicinal plants used for the treatment of hypertension in Transylvania, Romania*.

A Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinikáról

■ Dr. Gerlinger Imre részt vett az Antwerpenben 2014. november 3-5. között megrendezett 2. *Bony Obliteration Technique* elnevezésű fülbézészeti kurzuson, ahol a cholesteatoma sebészetben alkalmazható új műtéti technikát sajátított el.

■ Dr. Gerlinger Imre részt vett 2014. november 10-14. között a Piacenzában megrendezett *scull-base* sebészeti továbbképző kurzuson, ahol *cadaver dissection* keretében

ben a legújabb agyalapi határterületi sebészeti technikákat tanulmányozta.

Ugyanő 2014. november 24-27. között meghívott oktatóként részt vett a cseh Fül-orr-gégészeti Egyesület Brno-ban megrendezett 7. Temporal Bone Dissection Course elnevezésű tanfolyamán, ahol műtéti bemutatót tartott. Két előadásának címe: „Bonebridge – the first active bone conduction implant” and „Endoscopic balloon catheter dilatation of the Eustachian tube” voltak. Ugyanezen a rendezvényen *Burián András* szakorvos résztvevőként volt jelen. *Dr. Gerlinger Imre* 2014. november 8-án és 28-án „Modern közép- és belső fül implantátumok” címmel két felkért előadást tartott Budapesten a Kempinsky Hotelben illetve Telkiben a Globál Sportszállóban az Amplifon illetve a Widex hallókészüléket forgalmazó cégek továbbképző rendezvényein.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ 2014. október 3-án, Pozsonyban (Szlovákia) a 4th Annual Meeting, European Society of Paediatric Endoscopic Surgeons & 22nd Congress of GECEI rendezvényen *dr. Bíró Ede* vett részt.

■ A Magyar Orvostudományi Napok – A Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetsége Tudományos Konferenciáján *dr. Vástyán Attila* vett részt 2014. november 5-7-én, Budapesten.

■ A gyermekklinika három munkatársa vett részt a European Childhood Obesity Group (ECOG) gyűlésén 2014. november 13-15. között Salzburgban: *dr. Erhardt Éva*, mint vezetőségi tag és szekcióvezető, *dr. Kovács Éva* a „Differences in adherence to the obesity-related lifestyle intervention targets in the metabolically unhealthy population of the IDEFICS study” című poszterrel; *dr. Molnár Dénes* szekcióvezető volt és az IDEFICS szimpózium keretén belül, „Reference values for blood pressure in European children aged 2-11 years: results of the IDEFICS study” címmel tartott előadást.

■ Az International Diabetes Conference-n Siófokon, *dr. Kozári Adrienne* vett részt 2014. november 18-án.

■ A Magyar Tudomány Ünnepe rendezvényt 2014. november 21-én rendezték „Immunológia és reumatológiai kórképek gyermekkorban” címmel a DAB Székházban, Debrecenben. Előadást tartott *Mosdósi Bernadett* „CRMO és gyulladásos bélbetegség társulása” címmel.

A Gyógyszerészeti Intézet és Klinikai Központi Gyógyszertár

■ A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság lapja, a Gyógyszerészet szerkesztő bizottsága a kiemelkedő szakmai publikációs tevékenység elismerésére alapította a Végh Antal Nívódíjat. Ezt a díjat idén intézetünk adjunktusa, *dr. Fittler András* vehette át.

A Kórélettani és Gerontológiai Intézetből

■ 2014. szeptember 18-29-én a Grastyán Endre Szakkollégium által megrendezett Tudomány-Tudás-Disszemináció II. Minősítő Konferencián a Kórélettani és Gerontológiai Intézet három előadóval képviseltette magát: *Aubrecht Bianka*, *Balla Péter*: „A centrális melanocortin rendszer és a neuropeptid Y szerepe spontán hipertenzív patkányok táplálékfelvételében” (témavezetője *dr. Pétervári Erika*); *Nagy Péter*: „Centrális orexigén és anorexigén neuropeptidok iránti érzékenység változása a nem és az életkor függvényében patkányokban” (témavezetője: *dr. Soós Szilvia*); *Nagy Zsófia*: „Korfüggő légzésfunkciós változások és az időskori szarkopénia hatása a légzésfunkciós paraméterekre, COPD diagnosztikára” (témavezetője: *dr. Soós Szilvia*).

■ A 2014. november 12-14. között Budapesten megrendezett, „Az időskor gyógyászata” – Geriátriai kötelező szinten tartó tanfolyamon *dr. Székely Miklós* „Az öregedés biológiája” címmel előadásblokkot szervezett, ahol *dr. Balaskó Márta* „Biológiai öregedésmoделlek és elméletek” címmel, *dr. Pétervári Erika* „A só/víz-háztartás zavarai és azok jelentősége időskorban” címmel előadást tartott a tanfolyam szakorvos résztvevőinek.

■ *Dr. Balakó Márta* „Anti-aging perspektívák” című előadásával vitaindító referátumot tartott a Magyar Gerontológiai és Geriátriai Társaság 2014. november 14-15-én Budapesten szervezett XXXVII. Kongresszusán. A kongresszuson *dr. Pétervári Erika* „Elhízás és sarcopenia idős korban” címmel tartott előadást. *Dr. Soós Szilvia* tudományos diákkörös hallgatói is bemutatták munkájuk eredményét: *Gergics Marin*, IV. évfolyamos hallgató: „A testösszetétel vizsgálatok szerepe a Geriátriai Osztályon, az időskori szarkopénia megjelenése 80 év feletti betegeknél”, *Nagy Zsófia*, VI. évfolyamos

hallgató: „Befolyásolhatják-e a korfüggő légzésfunkciós változások a COPD diagnosztikát?”

■ A MOTESZ által november 5-7. között Budapesten rendezett Magyar Orvostudományi Napok konferencián *dr. Pétervári Erika* „Időskori sarcopenia és obesitas: Klinikai kihívások és szabályozási mechanizmusok” címmel tudományos előadást tartott.

■ 2014. november 13-14-én került sor az Idegtudományi Centrum által szervezett Idegtudományi TDK- és PhD-konferenciára a Szentágotthai Kutatóközpontban, melyen intézetünkben két PhD-hallgató vett részt. *dr. Rostás Ildikó* „Centrális leptin infúzió életkor- és testösszetétel-függő energetikai hatásai”, *dr. Tenk Judit* „Korfüggő eltérések a corticotropin-releasing factor akut centrális energetikai hatásai-ban” címmel tartott sikeres előadást, utóbbi elnyerte szekciójának első díját.

A Műveleti Medicina Tanszékről

■ 2014. szeptember 6-án, a PTE ez évi Zrínyi-napi ünnepségen *Molnár F. Tamás* tartotta az emlékbeszédet. Az eseményen karunk vezetése és *Boross Péter* volt miniszterelnök is megjelent.

■ *Rendeki Szilárd*, *Molnár F. Tamás* és *Vajda Márk* a Magyar Honvédség meghívására a Műveleti Medicina Tanszék részéről megfigyelőként vettek részt a Keleti-Bakonyban tartott nemzetközi gyakorlaton 2014. szeptember 10-én. Bemutatásra kerültek az egészségügyi biztosító képességek, különösen a ROLE 1 és 2 tábori ellátó intézmények.

■ A „Háborúk és békekötések a XVIII-XX. századi orosz-szovjet történelemben” című rendezvényen (MTA PAB Székház, 2014. október 8.) *Molnár F. Tamás*, *Fazekas László*, *Rendeki Szilárd*: „Az orosz sebesült 1904-05-ben. Angol és amerikai megfigyelő tisztek és egy orosz-ukrán herceg-nő” címmel tartottak előadást. Az előadás anyaga a MOSZT-Könyvek (PTE BTK Történettudományi Intézet) következő kötetében lát napvilágot.

■ A NATO CE Military Medicine/First Responder Trainer Symposium keretében *Rendeki Szilárd* és *Vajda Márk* előadást tartott az ORFK Rendészeti Szervek Kiképző Központjában a nemzetközi megfigyelők számára a Police Medic koncepcióról, 2014. október 29-én.

■ A dunántúli tudógyógyászok éves tudományos továbbképző találkozóján, a Modrovich Emlékülésen (Balatonfüred)

2014. november 6.) *Molnár F. Tamás* a „Solitaer kerekárnyék a tüdőben (SPN)” címmel tartott referátumot.

■ Az öt éves kötelező színtentartó orvos-továbbképzés (OFTEX) keretében Pécsen tartott konferencián *Molnár F. Tamás* „A pleura megbetegedései” címmel tartott referáló előadást, 2014. november 10-én.

■ *Molnár F. Tamás* meghívott előadóként a Medica 2014. keretében Düsseldorfban (2014. november 13.) tartott előadást a 2. DiMiMed (Disaster and Military Medicine Forum) konferencián. A konferencia a NATO egészségügyi biztosítás koncepcióit, feladatit tárgyalta. Előadása „Military and Civilian Surgery: Their Interdependence on Industry” címmel hangzott el.

■ A PTE Egyetemi Levéltár XI. Konferenciáján (Az első világháború emlékezete, 2014. november 20.) *Molnár F. Tamás* „Az I. világháború szerepe az orvoslás fejlődésében: A jelen történeti perspektívában” címmel tartott előadást.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ 2014. november 21-23. között a Magyar Balneológiai Egyesület Bükfürdőn megrendezett Nagygyűlésén intézetünk munkatársai az alábbi előadások megtartásával vettek részt: *Hanzel Adrienn és mtsai:* „Kettős-vak kísérlet Szigetváron”; *Szendi Katalin és mtsai:* „Ásványvizek kémiai analitikai vizsgálata”; *Varga Csaba, Szebeni Zs.:* „Gyógyvizek szervesanyag-koncentrátumainak alternatív felhasználása”; *Gerencsér Gellért és mtsai:* „Gyógyvíz-koncentrátumok genotoxikológiai és fotobiológiai hatása”.

■ 2014. november 19-21. között Budapesten tartották a „Danube Scientific conferences on epigenetics” rendezvényt, melyen a pécsi kutatók képviseletében intézetünk munkatársa, *Rákossy Zsuzsa* vett részt.

■ *Budán Ferenc*, intézetünk PhD-hallgatója ez év november 13-án – a Pécsen diplomázott gyógyszerészek közül elsőként – sikeres szakvizsgát tett radio gyógyszerészetből.

A Sebészeti Klinikáról

■ *Dr. Kelemen Dezső* 2014. november 10-21. között látogatást tett a németországi Heidelberg Sebészeti Klinikáján, az Európai Pancreas Központban, ahol előadást is tartott saját eredményeiről.

■ 2014. november 20-22. között tartotta XVI. Kongresszusát a Magyar Transzplantációs Társaság Zalakaroson. A kongresszust a PTE-KK Sebészeti Klinika Transzplantációs Munkacsoportja szervezte. A kongresszus elnöke Vereczkei András volt. A kongresszusra több résztvevő regisztrált, mint a társaság korábbi kongresszusaira. A kongresszus fő témája a transzplantáció lehetőségeinek bővítése volt.

■ Az Európai Szervtranszplantációs Társaság és az Európai Transzplantációs Koordinációs Társaság Budapesten tartotta a VI. Európai Szervdonációs Kongresszust. A kongresszuson a PTE-KK Sebészeti Klinika transzplantációs koordinátora, Viola Mária előadást tartott „The prevalence of noncompliance at the Pécs renal transplant program” címmel.

■ 2014. november 28-án, a PAB színházban nagyszámú részvétel mellett, sikeresen került lebonyolításra a „100 éves a Sebészet a Pécsi Tudományegyetemen” ünnepi tudományos ülés és könyvbemutató. A tudományos programban a társegyetemek sebészeti klinikáinak vezetői (*Harsányi László, Damjanovich László, Lázár György, Máthé Zoltán*) és *Oláh Attila* előadásai mellett a Sebészeti Klinika profiljai, valamint az elért eredmények kerültek bemutatásra több előadás keretében (*Vereczkei András, Kelemen Dezső, Kalmár Nagy Károly, Pavlovics Gábor, Papp András, Szántó Zsolt*). Ezenkívül köszöntők hangzottak el és ismertetésre került a 100 év története (*Horváth Örs Péter*).

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ *Sárvári Katalin* a 2014. szeptember 18-21. között Porto-ban megrendezésre kerülő 9th Young European Scientist Meeting-en képviselte intézetünket előadásával. „Role of pre- and postconditioning to avoid noxious oxidative stress induced by pneumoperitoneum” című előadásával a sebészeti szekció „Parallel Oral Session” első helyezését érte el.

■ *Lantos János* „Az endogén adaptáció szabadgyökös vonatkozásai” címmel tartott előadást a Budapesten 2014. november 6-7-én megrendezésre kerülő „Oxidatív stressz és betegségek” országos konferencián.

A Sebészeti Tanszékről

■ *Dr. Menyhei Gábor* 2014. november 17-21. között New Yorkban részt vett a Veith Szimpóziumon. A kongresszus keretén belül a Vascunet Európai Érsebészeti Munkacsoport tagjaként előadást tartott az Amerikai Érsebészet Társaság Regisztrációs Munkacsoportjával közösen rendezett szimpóziumon. Előadásának címe: „Vascular Registry in Hungary”.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Veszprémi Béla* felkért előadóként részt vett 2014. október 30-án A Richter Tudós Klub Kerekasztal Szexuális zavarok – Tények és tabuk című kerekasztal beszélgetésén.

■ *Dr. Ertl Tibor* a Lengyel Neonatológus Társaság meghívottjaként előadást tartott „Local experiences with respiratory system infections based on Hungarian data” címmel az International Summit for Impacting the Standards of Care for Newborns rendezvényén Varsóban, 2014. november 13-án.

■ *Dr. Bódis József* és *dr. Koppán Miklós* előadást tartott 2014. november 21-22-én a Szechenyi Egyetem II. sz. Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika által szervezett Update 2014 Szakmai Továbbképző Tanfolyamán. Bódis József: „A sentinelnyirokcsomók jelentősége nőgyógyászati malignus betegségek ellátásában”, Koppán Miklós: „Kismedencei műtéti anatómia – elsősorban a hüvelyi süllyedések műtéti vonatkozásában” címmel.

■ *Dr. Funke Simone* 2014. november 24-26-án részt vett Bécsben a „Management of the extremely premature infant - The Viennese Concept” című workshopon.

■ *Dr. Veszprémi Béla* üléselnöki pozícióban töltött be „A megelőzés szolgálatában VI. Tudományos Konferencián” Gyulán, és előadást tartott 2014. november 27-én „Nem invazív prenatális genetikai diagnosztika” címmel.

■ *Dr. Koppán Miklós* 2014. november 28-án előadást tartott „A myomák eltávolítása preoperatív Esmya terápia után” címmel a Richter Nőgyógyászati Webszimpóziumán.

A Szemészeti Klinikáról

■ Szeptember 12-17. között *dr. Biró Zsolt* az ESCRS kongresszusán vett részt.

■ Szeptember 15-én a Glaucoma Társas-

ság Közgyűlésén részt vettek kollégáink, *dr. Szabó Ilona, dr. Hámor Andrea, dr. Gaál Valéria*.

■ Szeptember 25-27. között *Biró Zsolt* Lipcsében a DOG kongresszuson képviselte klinikánkat.

■ Október 1-3. között Romániában, a bukaresti szemész kongresszuson ugyanő vett részt.

■ Október 4-én az Európai Glaucoma Társaság legújabb irányelvi témában továbbképzésen vet részt *Hámor Andrea*.

■ Október 10-én a B&L szimpózium a legfontosabb szemészeti beavatkozások és szövödményeik rendezvényen előadást tartott *Biró Zsolt* „A modern phakoemulziifikációs műtétek eredményei és komplikációi” témakörben.

■ Október 15-én a Bayer Hungaria KFT által szervezett előadásokat a VEGF-gátlók szerepéről, melyen előadott *Biró Zsolt* is.

■ Október 28-29-én Bonnban, a Medical Retina Preceptorship rendezvény zajlott, ahol előadások hangzottak el, majd klinikalátogatáson vett részt *dr. Horváth Adrienn* kollégánknak.

■ November 7-én *dr. Varsányi Balázs* Szegeden sikeres neuroophthalmológia szakvizsgát szerzett.

■ November 10-én Sopronban a „Glaucoma sebészeti lehetőségei” workshopon vet részt *Hámor Andrea*.

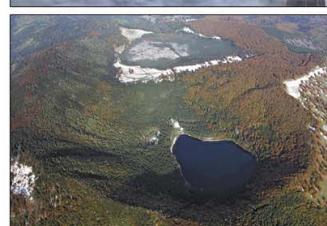
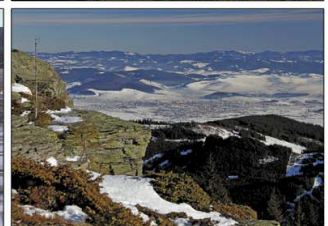
■ November 20-án az Alcon cég szervezésében Dél-Dunántúli regionális szimpózium zajlott az „EGS legújabb irányvonalak a glaucoma diagnosztikájában és ter-

piájában” témakörben. Klinikánkról elhangzott előadások: *Varsányi Balázs*: „OCT szerepe a glaucoma diagnosztikájában”; *Hámor Andrea*: „Az EGS legújabb irányelvi és gyakorlati bemutatás”; *Biró Zsolt, Bálint András*: „A glaucoma műtéti kezelése” (video).

■ November 28-án a Magyar Szemorvos Társaság és Magyar Gyermekszemészek és Strabológusok Vezetőségválasztó közgyűlése *Gaál Valériát* vezetőségi taggá választotta. Itt elhangzott előadások: *Gaál Valéria*: „Ritka megjelenésű retinoblastoma esete”; *Biró Zsolt*: „Kombinált lencse műtét Marfan-szindrómás gyermeknél”. A rendezvényen részt vett még *dr. Szabó Ilona*.

Székelyföld madártávlatból ■ Fodor István fotói

NEKROLÓG

Fájdalommal tudatjuk, hogy **Dr. med. Reinhard Bollmann** (Institut für Pathologie Bonn-Duisdorf), **címzetes egyetemi tanár** (PTE) 2014. november 10-én, 70 éves korában elhunyt.

Dr. R. Bollmann szakmai karrierjét *Prof. Dr. W. Sandritter* (Freiburg) valamint *Prof. Dr. A. G. E. Pearse* (London, Royal Postgraduate Medical School, Hammersmith Hospital) nemzetközi híré intézeteiben alapozta meg, 1980-tól az egyik legnagyobb németországi (Nordrhein-Westfalen) pathológiai intézet vezetője. Bollmann dr. a Nordrhein-i Patológiai Társaság vezetője, a Német Patológus Társaság vezetőségi tagja volt, emellett a Német Patológiai Társaság Citopatológiai Szekciójában, a Citometriai Társaságban, az Onkológiai Minőségellenőrző Hálózatban töltött be vezető pozíciót, számos német illetve nemzetközi társaság tagja, valamint telepatológiai fejlesztő laboratórium és géndiagnosztikai, molekuláris patológiai laboratórium alapítója.

Dr. Bollmann intézetével 1999 óta van szakmai kapcsolata a PTE, ÁOK, Pathológiai Intézetnek. E tevékenység a molekuláris patológia, uropatológia, ginekocitológia területekre irányult, számos publikációban valamint három, a PTE, ÁOK doktori prog-ramjában abszolválta PhD-fokozat nyeresében nyilvánult meg. Az együttműködés során dr. Bollmann saját költségén a PTE patológus munkatársaknak hosszú távú, németnyelvű patológiai diagnosztikai és oktatási képzést biztosított, műszert adományozott, citopatológiai posztgraduális képzést irányított, és a 2006/2007 tanévtől a Pathologie 1 és a Pathologie 2 graduális tantárgyak német nyelvű oktatásában és vizsgáztatásában címzetes egyetemi tanárként intenzíven részt vett.

Személyében nem csak egy különlegesen nagy tudású patológust, kiváló oktatót, de egy nagyszerű és önzetlen embert, barátot is veszítettünk. A Pathológiai Intézet munkatársai kegyelettel, tisztelettel és köszönettel megőrzik emlékét.

Dr. Pajor László

Elhunyt dr. Csaba Imre

Megrendüléssel tudatjuk, hogy dr. Csaba Imre, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika nyugdíjas professzora 2014. december 9-én, 88 éves korában elhunyt. Temetéséről később történik intézkedés.

Dr. Miseta Attila, dékán

MEGHÍVÓ

Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar
Medgyessy Ferenc Művészeti Műhely
Alkotóinak kiállítása

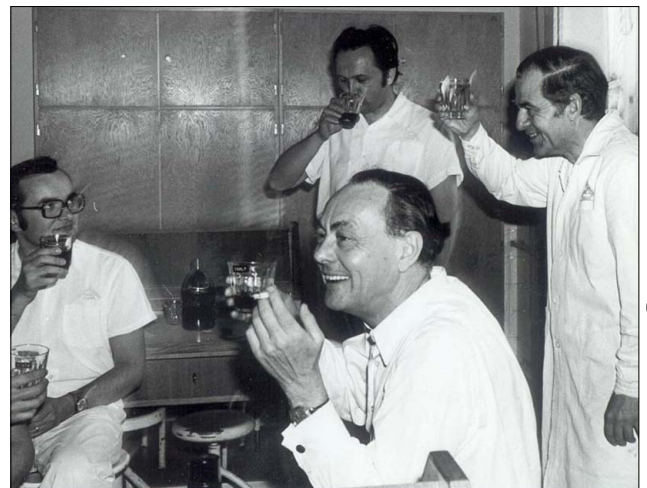
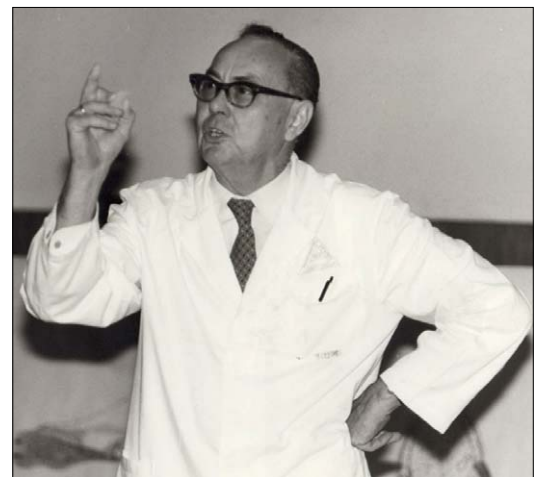
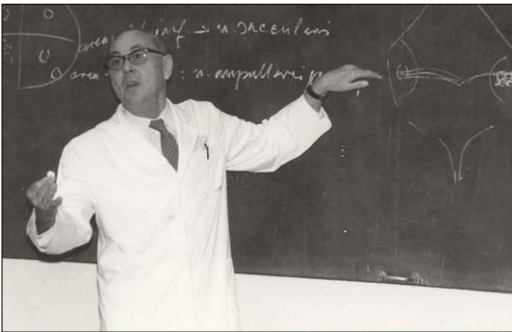
Megtekinthető: 2014. december 4-től - 21-ig

ÁOK galéria, Szigeti út 12.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk!

DR. FLERKÓ BÉLA

90 éve született dr. Flerkó Béla

Székelyföld madártávlatból ■ *Fodor István fotói*

